

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsak dan svojo izkušnjo nadeja na praznike.

Izkušnja velja: petostopna peti vsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inšercijah po dogovoru.
Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inšercije i. t. d., to je administrativne stvari.

Posredništvo št. 10 vinarjev.

Na plamena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odziva.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-30	

Vprašanjem glede inšercij se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

O razmerah pri naših sodiščih.

Kakor je našim čitateljem znano, vrši se med ljubljanskimi c. kr. sodišči — na eni strani in slov. notariji boj zaradi slovenskih znamenitostrov stroškov in slovenskih poročil v zadevah, kjer poslujejo notariji kot sodni komisariji s slovenskimi strankami.

Navaden človek bi mislil, da so slovenski notariji brez razlike na strankarsko stališče edini v odporu proti zahtevam zgoraj imenovanih sodnih činiteljev. Zalibog, da temu ni tako. Kakor kažejo razni članki in dnevice novice zadnjega časa v »Slovenecu« in »Slovincu«, so si notariji za zaslugi klerikalnega notarja Mateja Hafnerja v laseh. Po zaslugi tega gospoda in S. L. S. se daje temu važnemu vprašanju značaj konkurenčne borbe za kruh. Kaj takšnega storiti so sposobni le klerikalci. — oni »Slovenčevi« prijatelji, h katerim spada tudi Matej Hafner. To je nov dokaz, da so klerikalci breznaodni internacionalci in družba, brez vsakega narodnega čuta in ponosa, katere takozvano narodno delo so samo lepe besede, pesem v oči širši masi.

Gospod dr. J. K., ki pripadate tej stranki in pišete v »Slovincu« o jezikovnem pravu, berite enkrat intermuros svojim somišljenikom, prav posebno pa »Slovincu« prijatelju in c. kr. notarju Mateju Hafnerju privatisimum o pravici slovenskega jezika v uradih, zlasti pa pri sodiščih. Morda jih prepričate in ožunajte.

Sicer pa je bob v steno, o tem še nadalje razpravljati. Kar pa nam sili spregovoriti v tej sodnotarski in mednotarski zadevi, je notica v »Slovincu« z dne 23. maja 1914. pod zaглаvljem »Grda konkurenca«. Ovreči očitke v tej notici, je stvar prizadetih notarjev. A kar nas ogorča in napolnjuje s studom, je odstavek v tej notici, ki je nemara potekla iz Hafnerjeve kovačnice in ki se glasi tako-le:

»Če je »Slov. Narod« prelen, da bi se prepiral o lažeh, ki jih troši na sodišču, kjer so akti na vpogled, pa

lahko koga pošlje v naše uredništvo, kjer bomo pokazali opravilne številke, kjer je tema velikima naprednima glavama (to sta notarja Hudo-verniki in Plantan) skočilo napredno slovensko srce v hlače!«

Ne vemo, če ne bo, ali pa je že »Slovenčevemu« piscu žal tega stavka. Morda se mu jeziijo že lasje, ker se zaveda, kaj je izdal in kaj je storil. Nič manj in nič več, kakor priznal je, da imajo — klerikalci pri ljubljanskih sodiščih svoje zaupnike, katerim so na razpolago vsi spisi, da jih lahko vporabljajo v svoje strankarske namene. Kdo so ti zaupniki tega ne bomo danes raziskovali, to tem manj, ker je to stvar višje justične uprave, konstatiramo le suho dejstvo, da »Slovenec« priznava, da ima njegov »prijatelj« pri ljubljanskih sodiščih »zaupnike«, katerim niti zadeve privatnih strank niso svete.

Ni še dolgo temu, kar smo v našem listu (glej št. 114. od 20. maja 1914.) »Slovenčevemu« prijatelju g. Mateju Hafnerju, predsedniku gosp. Elsnerju in predstojniku Sturmju klicali v spomin zakonite določbe glede uradnega jezika — a zopet smo primorani danes storiti isto, to je vzbuditi njihove justične spomine. Gospodje, ali so vam znani predpisi pravosodnega civilnega in sodnega opravilnega reda o porabi in vpogledu sodnih aktov? — Ali so vam znani nasledki, ako se kršijo ti postavni predpisi? Dvomimo. Drugače bi si pač premislil pisec notice »Grda konkurenca« poslati one podatke »Slovincu«. — Da dotične predpise zopet enkrat proučite, kličemo vam v spominu §§ 218., 219. civ. pravd. reda, §§ 282.—288. sod. oprav. reda, prav posebno pa § 288. tega reda in § 219. civ. pravd. reda, zlasti one stavke teh paragrafov, ki govorijo o izročitvi in vpogledu sodnih spisov po tretjih osebah, in ki zapovedujejo, da se tretjim osebam sme vpogled dovoliti le od strani »predstojnikov« pod gotovimi predpogoji. Kdor krši te določbe, zapade disciplinarni kazni (zakon od 21. maja 1868. št. 46. drž. zak. in §§ 63.—72. oprav. sodne oblasti.)

C. kr. notariji vseh narodnosti in političnih strank pa iz notice »Grda konkurenca« lahko sklepajo, da so

pri ljubljanskih sodiščih gotovim ljudem poljubno sodni spisi na razpolago ter da so notariji pod kontrolo ne samo predsednika Elsnerja in predstojnika Sturmja, ampak tudi »Slovenčevega« prijatelja Mateja Hafnerja in S. L. S.

In vzpričo tega si upajo gotovi ljudje še govoriti v grdi konkurenci! Ekscelesca Pitreich, tukaj imate priliko — pokazati svojo nadzorovalno moč in napraviti red. Pustite pri miru slov. uradovanje in pokažite, da ste nepristranski zaščitnik reda in nepristranske pravice.

Prvi proračunski provizorij s pomočjo § 14.

Dne 4. junija se sestane konferenca čeških in nemških poslancev s Češkega. Pričakovati je, da v tej konferenci ne bo prišlo do sporazuma in da se vsled dejstva, da češki deželni zbor ne bo mogel funkcionirati, tudi državni zbor ne bo mogel sestati. Ker pa poteče 30. junija proračunski provizorij, se bo zgodilo prvič, odkar imamo ustavo, da bo proračunski provizorij stopil v veljavo s pomočjo § 14., ne da bi bil prej proračun predložen poslanski zbornici. Kakor se zatjuje, bo izdala vlada ob enem načrt izdatkov in prejemkov.

Hrvatski sabor.

Hrvatskemu saboru je bil predložen proračun za čas od 1. julija 1914 do 30. junija 1915. Za samoupravo kraljevstva je treba 34.295.895 kron, razdeljenih na 6 poglavij, in sicer za sabor 224.800 K, za bana 81.600 K, za notranje zadeve 13.254.274 K, za nauk 8.667.090 K, za justico 7.829.772 K in za novi oddelek za narodno gospodarstvo 4.238.359 kron. Pokritje teh stroškov se izvrši iz lastnih dohodkov posameznih oddelkov v znesku 1.795.895 K in iz tangente 32.500.000 K. Peticijski odsek sabora je sklenil staviti sledeči predlog: Sabor skleni pozvati deželno vlado, da stori vse, da se v smislu zakona kar najstrožje postopa proti

vsem onim, ki so odgovorni za polom hranilnice v Karlovcu.

Italijanski poslanec Barzilai o Italiji in trozvezi.

Italijanski poslanec Barzilai je priobčil te dni članek o stališču Italije v trozvezi. V tem članku pravi, da italijanski demokrati ne mislijo delati Avstriji sovražne politike, marveč hočejo mirno delovati, kar je Italijo pred vsem potrebno. Kar se tiče Albanije, pač ni v Italiji človeka, ki bi želel, da Italija to deželo zasede; gotovo tudi v Avstriji nikdo na to ne misli. Gotovo pa je izbruhnil v Draču med Avstrijo in Italijo pod krinko diplomatske vpljudnosti boj za politično in gospodarsko premoč, ki ima lahko slabe posledice. Ker pa velika večina italijanskega naroda noče drugega, kakor da se Albanija zdravo in močno razvije, da se more uspešno ustavljati tuji hegemoniji, se varujejo italijanski interesi najbolje v dejanski mednarodni kontroli. Italija torej noče drugega, kakor da se Albanija internacionalizira. Evropa bo torej storila dobro, ne da se prikuji Italiji, marveč da prepreči na Balkanu zmešnjave, ki imajo lahko za posledico svetovno vojno, če vzame Albanijo politično in vojaško pod svoje okrilje. Nato zagovarja protiaustrijske demonstracije v Italiji ter pravi, da je teh dogodkov kriva avstrijska vlada. S prozornim namenom naglašata tudi narodno edinstvo 30 milijonov Lahov v Italiji z Italijani, ki žive v Avstriji ter zahteva, da naj bi Avstrija pretežirala Italijane proti Slovanom.

Revolucija v Albaniji.

Vsa poročila iz Albanije soglašajo v tem, da je položaj v Albaniji silno resen. Vstahi se koncentrirajo v Tirani in Šjaku. Le slaba je tolažba, ki jo širi »Albanische Korrespondenz«, da bo vstašem kmalu zmanjkalo denarja in da se bodo v kratkem pričela dela na polju. Vstahi niso sprejeli pogojev mednarodne kontrolne komisije ter so začeli prodirati

ti proti Draču. Bajje namerava italijanska vlada zopet odposlati svoje vojne ladje iz Brindisija pred Drač, ker so vsi tamošnji Evropejci pripravljeni na beg.

Esad paša.

Esad paša je izjavil, kakor poročajo iz Rima, v nekem intervjuu, da ni izključeno, da se bo vrnil v Drač, če ga bo knez poklical. Slej kot prej je njegov zvesti služabnik, ki ga smatra za pravega moža na pravem mestu. Tudi se mu ne zdi položaj tako kritičen, kakor se opisuje v Evropi. V Albaniji bo zavladal kmalu mir. Cisto mohamedansko gibanje se mu zdi ravno tako brezupno, kakor namen spraviti na albanski prestol sina sultana Abdul Hamida. Bil je vedno za evropskega suverena. O svojih lastnih avanturah Esad paša ni hotel govoriti ter pravi, da je šlo pri streljanju na njegovo hišo za nesporazumljenje, tudi noče povedati, kdo da je stal za tem, Holandci pa niso pravi ljudje za Albanijo.

Albanski kabinet.

Novi albanski kabinet, ki naj vsaj na zunaj predstavlja nekako albansko vlado, se je sestavil sledeče: Predsedstvo Turkan paša, zunanje Prenek Bib Doda, justica Mufid beg, nauk Turtulsi, finance Nogga, poljedelstvo Abdi beg Toptani, notranje Akif paša, javna dela, pošta, brzojav Miethad Frasteri. Ta kabinet ni toliko interesanten vsled svoje sestave, — Turkan paša je sedaj v Berlinu, najbrž da pripelje nekaj nemških grenadirjev za parado k slovesu v Drač, Prenek Bib Doda špekulant in šef Miriditov, ki so pobegnili iz Drača in drugi več ali manj neznanji ljudje, o Abdi begu niti ni gotovo, da še živi, — interesanten je ta kabinet pred vsem zato, ker nima — vojnege ministra. — Esad paša je bil vendar nenadomestljiv. Albanija brez vojnega ministra, to je unicum, ko bi bil moral knez vendar takoj vzpričo svojih lastnih zmoglosti, skrbeti pred vsem za človeka, ki bi mu pomagal napraviti red v deželi. Ali bo to storil morda notranji minister? Najbolj verjetno je, da z ozirom na razmere, ki vladajo v Albaniji, ni hotel nobeden sprejeti mesta vojnega

LISTEK.

Moje življenje.

XIII.

Karkoli je človek kdaj mislil in občutil, ne izgine brez sledu. Tiste štiri stene, med katerimi je živel en sam dan, ali deset let, so nagosto popisane z njegovo pisavo; kadar se vrne, spozna pisavo, razloži besede in je mahoma tisti, kakor je bil. Noben vzklík ne izgine, noben vzdih, nobena solza in noben smehljaj. Roka božja piše sproti povest človeka, kleče jo v kamen.

Če hodiš po cesti, po kateri si romal pred zdavnimi leti, še v zgodnji mladosti, cveto ob vsi poti spomini, tako živi, da se nekdanja ura ponevedoma zlije z zdanjjo; še si tisti, kakor si, in hkrati si tisti, ki je bil. Bolečina prejšnjih dni se združuje z ono, ki jo nosiš seboj — smehljaje se objame dvoje lepih sestra. Minola in zdanja brdost je v smehljaju ublažena, umirjena, od velikonočnega solnca obžarjena.

Vsa pokrajina ob cesti, ki drži z Vrhniko v Ljubljano, je posuta s spominskimi cvetjem, kamorkoli se ozrem. Z mojimi besedami me pozdravljajo zeleni holmi na levi, na desni prepeva moje pesmi prostrani

máh. Še vsak kanton kraj ceste je moj prisrčen prijatelj ter mi pripoveduje vesele in žalostne zgodbe.

To je bila prva pot.

»Vstani!« sem zaslišal glas iz daljave.

Mati je stala kraj postelje, pogledal sem jo ves prestrašen.

»Kaj že?«

Zgodnje jutro je bilo, jesensko jutro, megleno in hladno. Truden sem bil, razmučen, rad bi spal.

»Kaj že?«

Vse veselo pričakovanje, vse prešerno zaupanje, vse sanje o velikem življenju, vse se je do kraja raztopilo v rosi jesenskega jutra. Duša se ti je bila koprneča, ponosna in pogumna vzdignila do bleščečega vrha gore; ko zaslišiš zvonki ukaz: »Pojdi!« — omahneš in trepeteš: »Kaj že?«

Dišeča kava je bila na mizi, zraven skodelice bel kruh. Oblačil sem se počasi in zlovoljen. Sveže perilo se mi je zdelo mrzlo in trdo, novo oblačilo preohlapno, težko in nerodno. Sam sebi sem bil tuj in grd, kakor da sem bil še kožo in misli in srce preoblekel. Oni drugi je bil tam pri Sveti Trojici in v Močilniku in v Rétovju; tá, ki sedi v novi obleki za mizo in pije dišečo kavo in lomi bel kruh, nima ne radosti, ne žalosti; zavržen kamen je. Cisto na dnu je ključalo neprestano in hitro, so šepetale besede, ki so bile tako plahe, da si niso upale klicati na glas. Če živi

osat ob kolovozu, kako da bi kamen ne živel?

Voz je ropotaje ustavil pred hišo.

»Ali bo kaj?« je poklical voznik.

Cule so bile pripravljene.

»Pojdimo v božjem imenu!« je rekla mati.

Toliko, da smo si segli v roko z očetom, z brati in sestrami; takega nismo bili vajeni, tudi ne da bi se poljubavali, se lizali ter se cmerili za vsak nič. Kar je, to je; vse drugo bodi zaklenjeno in se ne prikaži nikomur! Drevo ne stoka in ne vpije, če mu sekaš vejo za vejo od živega debla; še ne umrje ne vselej.

Voznik je bil drobnikast, zmirorom v dve gube sključen, hudo godrnjav človek; rekli smo mu Striček. Če še živi, mu daj Bog dočakati sto let in čez; če pa je umrl, mu izlij usmiljena roka ob vsaki sedmini čašo vina na grob! Marsikdaj je capljajočega študenta ob slabem vremenu za vbogajme stlačil med cule in žaklje.

Zadnja potnika sva bila; voz je bil dokraja naložen in nabasan, voznik je poglal.

Čudo božje — Vrhnika, ti gosposko, nedeljsko dekle, kako si daljnolepa! Jaz, ki sem ves tvoj, sem te gledal s široko odprtimi očmi, videl pa te nisem nikoli; še zdaj te gledam, kakor da bi se mi bleščalo, ka-

kor da bi le zdaj pa zdaj, migljaje in trepetaje, zablisnil tvoj beli sijaj iz daljine!

Ko se je zibal voz počasi in ropotaje skozi trg, se mi je zdelo, da se vozimo po čisto tujem kraju. Cerkve svetega Lenarta sem pogledal začuden, kakor da se je bila šele v tistem trenutku vzdignila iz tal ter se plaho stisnila pod klanec. Cesta se mi je zdela zelo široka in kakor za procesijo pometena; hiše so bile visoke, bele in tihe. Na obeh straneh so molčali vrtovi, dovrha ograjeni in zastraženi, da bi jih ne motili nevrede popotnik, še z nečistim pogledom ne. Kdo se izprehaja tam po samotnih gredah, pod brezkončnimi senčami?

Na dušo mi je takrat legla žalost, široka in tiha, kakor to ravno polje. Bila je njiva, ki jo je Bog kasneje bogato posejal; bila je odprta shramba, ki jo je Bog do vrha napolnil; bil je začetek poti, ki se je po klanecih in nižinah in samotah vila brez kraja... Kadar se spomnim na tisto vožnjo, me zgrabi bolečina, ki ji drugače ne maram dati besede. Vrhniški otrok bi ne smel po svetu, bi ne smel med tuje ljudi. Že navsezgodaj se ga drži tisti oklep ošabnosti, samozvesti in vsegavednosti, ki mu dela nerodo ob vsakem koraku in vse žive dni. Milost božja — pod tem donkihotskim oklepom trepete neobglen otrok! Prešernost njegova je kakor slovenska pesem, ki se

smeje naglas, zato da bi zatajila ihtenje.

Je pa davi slanica pala na zelene travnike, je vso travco pomorila, vse te žlahtne rožice...

Pa kaj to nam, ki smo Vrhničani!

Tra - la - la - la - la - lom...

Zgrudil se je vitez v junaškem turnirju. »Umrli je mož!« Kaj še — umrl je otrok! Odprite vizir — kri je že črna in trda, na golih licih pa se še niso posušile solze! —

Vso pot nisva govorila z materjo nobene besede, gledala sva obadva naravnost. Počivali smo skoraj pred vsako krčmo; konja sta zavila kar sama ter se ustavila, kjer je bilo treba.

»Peš bi človek prej prišel!« so se jezile ženske.

»Pa bi bile šle peš!« je rekel Striček.

Že se mi je zdelo, da slišim zamolklo bučanje, ki se bliža in je zmirorom silneje. Kamen, ki je bil v mojem srcu, se je zgani, da me je zabolelo. Kar nenadoma so se vzdignile tik pred nami ogromne hiše, begali so ljudje vsakrižem, zasopli in brezumni, jaderno so držali vozovi na vse strani, široko zevajoč, nagnusno hropeč nas je pogoltnilo mesto, meni prestrašenemu neusmiljeno in grozno v svoji črni brezmejnosti.

»Nazaj, mati, nazaj!«

Nikoli več! Ivan Cankar.

ministra. Pred vsem je skoraj gotovo, da ni hotel priznati navedenih komandirskih častnikov, potem pa gotovo tudi nobeden ni mogel biti zadovoljen s tem, da bi komandirali častniki drugih evropskih držav, ki jih je slučajno pripadli veter v Drač, kakor se je to nedavno pri vstaji zgodilo. Pod takimi pogoji in če knez ne bo storil konca tem razmeram, kar pa se seveda prav neverjetno, ne bo izlepa dobil vojnega ministra. Če pa bodo holandski častniki še v naprej imeli vse vodstvo v rokah, potem že danes lahko podpiše svojo poslovilno proklamacijo, ki so mu jo gotovo že spisali. Nekaj pa se zdi, da hoče knez vendar storiti. Sklepati je to iz prav kratke, suhoparne vesti, da se holandski major Sluys, ki se je pri zadnjih dogodkih najbolj izkazal in ki je povzročil tudi nastop z Esad pašo, vrača domov. Retirado bi to imenovali, če bi še izvedeli, da se major Sluys nikdar ne vrne več v Drač. Pomagalo sicer tudi to ne bo prav nič knezu Wiedu, morda samo malo zavlekelo katastrofo. Definitivno slovo majorja Sluysa pa bi bilo za naš zunanji urad, zopet hud udarec. Bilo bi dokaz, da se celo »oficijalna« albanška politika odvrta od Avstrije, pomenilo bi to zmago italijanskega naziranja v aferi Esad paše.

Mednarodna intervencija.

Tudi v vprašanju mednarodne intervencije v Albaniji ni med Avstrijo in Italijo soglasja. Na Dunaju so mnenja, da za tako intervencijo ni aktualne potrebe. Tudi s tem nista zadovoljni Nemčija in Anglija. Dasiravno je položaj kneza zelo nevaren, v Berlinu ne verjamejo, da bi vstali napadli Drač. »Agenzia Stefani« pa pravi, da je ministrski preds. Turkan paša poslal brzojavko, italijanskemu zunanjemu ministru, v kateri prosi, da se odpošlje 500 moč evropskih čet iz Skadra v Drač, da vzdrže v mestu mir in red. San Giuliano mu je odgovoril, da je italijanska vlada pri evropskih kabinetih obnovila korake, da privoli v to zahtevo.

Knez.

V kakih škripcih je albanški knez, kaže zlasti dejstvo, da se je knez Viljem ponižal tako, da je notificiral kralju Nikolaju črnogorskemu nastop vlade. Stori je to v času, ko sam ne ve, ali bo ostal na prestolu, ali ne. Pismo je pisano baže sila ljubeznivo ter prosi knez v tem pismu kralja prijateljstva in podpore pri važni misli. Kakor poročajo s Cetinja, bo Črna gora imenovala sedaj tudi poslanika v Draču seveda, če bo Albanija še nadalje obstojala v sedanji obliki in če bo zavladal tam mir in red. Značilno je namreč stališče, ki je zavzela beogradski »Mali Žurnal« v uvodnem članku, v katerem se bavi z Albanijo. List pravi v tem članku, da se je izkazala Albanija kot samostojna država za nemogočo ter zahteva sedaj mohamedanskega kneza. Najboljša rešitev albanškega vprašanja bi bila razdelitev Albanije med Grško in Srbijo in nevtraliziranje Valone in sosednih pokrajin.

Epirci.

Spiromilos, šef v Chimari, je v Atenah izjavil sledeče: Protokol, podpisan v Krfu, je brezpomemben, dokler ga ne odobre vesile, ter za Epirce sploh ne obstoja. Šele, če bodo vesile ta protokol odobreli, je mogoče sklicati kongres Epircev, da sklenejo, da sprejmejo njegove dolžbe.

Malisori.

»Albanische Korrespondenz« je čutila zopet enkrat potrebo blamirati sebe in Albanijo z brzojavko, ki so to baje poslali Malisori, ki so se vrnili iz Drača v Skader. Listi so poročali, da so Malisori izpred Drača »pobegnili«, sedaj nas je podčula ta korespondenca, da to ni res, marveč da so »vrnili«. Malisori so namreč poslali tej korespondenci brzojavko, ki se glasi sledeče: Protestiramo z odločnostjo in ogorčenjem proti trditvi, kakor da bi bili v bojih proti vstašem pobegnili. Ta dolžitev je popolnoma izmišljena. Prišli smo kot kraljeva telesna straža iz Skadra v Drač. Ko je dospela 22. maja vest v Drač, da se vstasi bližajo in ko jim je stotnik Sarr korakal nasproti, smo mu sledili, da se bojujemo in odvrnemo vsako nevarnost od svojega kralja. Ko smo dospeli v Šjak, nas je zbral naš vodja Doda okrog sebe ter nas opozoril, da so nam dali naši poglavarji in naši ljudje nalog, da se ne smemo tako daleč oddaljiti od svojega kralja. Treba je zato, da se vrnemo k njemu. . . . Spoznali smo upravičenost teh besed in smo se vrnili v Drač, da ščitimo kralja. Naš vodja Doda je ostal pri oddelku stotnika Sarra ter se je skupaj z drugimi boril. Z veseljem smo storili svojo dolžnost ter z ogorčenjem vračamo vsako sumničanje. Iz te brzojavke je

jasno razvidno kako v nebo vpljelo krivico smo storili tudi mi, ko smo očitali Malisorom, da so pobegnili, zato lojalno popravljamo, da so vrgli puško v koruzo samo zato, da bi se bili mogli čim prej vrniti k svojemu kralju. Sledilo so mu celo na ladjo in so potem tam ostali in se odpeljali nazaj v domovino ker so bili prepričani, da bo tudi kralj sam v kratkem šel isto pot.

Orijentske železnice.

Sedaj gre. Zakaj ni šlo že zdavnaj? Že pred meseci in meseci bi bilo lahko tam, kjer smo danes, in ne bilo bi nam treba vzeti po krivdi grofa Berchtolda na sebe očitania, da je avstrijska zunanja politika vedno in vedno zgolj iz zlobnosti nasprotovala vsakemu pametnemu razvoju balkanskih držav. Zadnji dogodki v Albaniji so podčuli tudi najbolj zabite vladinovec o piškavosti, kratkovidnosti in nezmožnosti naše zunanje politike. Če smo mi pisali že pred meseci in meseci, da, že pred letom o teh izrednih zmožnostih naše zunanje politike, se nobeden ni zmenil za to. Danes govori vsa avstrijska javnost o tem, danes obsoja vsi resni nemški listi postopanje našega zunanjega ministra in v delegacijah ubirajo strune, kakor bi brali note iz naše partiture.

Orijentske železnice! Že oktobra l. l. bi bilo lahko vse v redu in Avstrija bi bila takrat napravila lep profit za nekatere židovske nenasitne malhe. Ali je bila treba izgubiti še par milijonov, ko jih je pri nas toliko preveč? Ali je bilo treba ultimatumov, za katere se ni zmenil živ krst? Ali je bilo treba razburjenja ljudskih mas z grozečo mobilizacijo, nesimpatično vsem pametnim slojem? Ali je bilo treba ono trkanje na meč, in vse zaradi ene same železnice? Ali je bilo vse to potrebno, če je vedel naš zunanji minister že naprej, da bo v odločilnem trenutku popustil?

Če bi se bila napravila že oktobra lanskega leta pogodba s Srbijo zaradi orijentskih železnic, bi bilo vse to izostalo, Avstrija bi bila dobila materialnih koristi od Srbije, več kot jih potrebuje v tem hipu in obdal bi jo bil nimbus, češ, da ni proti vsakemu napredku balkanskih držav. Toda grof Berchtold, ki ga imenujejo avstrijski nemški listi »nepoštenega mešetarja«, tega ni hotel, napravil je milijone denarja, izvirajočega iz žuljev avstrijskih trpinov in sedaj se bo uklonil, ker ne kaže drugače, ker je vse izgubljeno vsled njegove neodkritosti. Neovrženih trditvev v tem oziru je bilo v delegacijah dosti na razpolago in v delegacijah se je mnogo govorilo o teh izrednih zmožnostih našega zunanjega ministra. Lani torej bi bili že dosegli več ali manj isto, kakor bomo dosegli oziroma ne dosegli, morda prihodnji mesec glede orijentskih železnic. Dokler pa je naš zunanji minister igral svojo brezumno igrjo, so počivala tudi naša trgovinska pogajanja s Srbijo. Srbija se za to ni zmenila prav nič, Srbija se je grofu Berchtoldu smejala in sklepala trgovinske zveze z raznimi drugimi državami. Če bomo sedaj končno pričapljali tudi mi, lahko sklene Srbija pogodbe katere hoče z nami, smetano so nam posneli drugi in mi se lahko obrišemo pod nosom.

Štajersko.

Denuncijant Karel Verstovšek se v svojem mariborskem glasilu pere, toda stara stvar je, da ostane zamorec zmiraj črn in naj se še tako muči s pravičnim. Tako se godi tudi duhovitemu Karlu Verstovšku. Naj se ceto zadevo enkrat ponovimo: Zamorec Verstovšek je pri poljedelskem ministru denunciral Zadržno Zvezo v Celju in njenega tajnika g. Stiblerja; v denunciaciji je navedena tudi notica, ki jo je »Slovenski Narod« priobčil dne 24. februarja 1914 in ki se glasi sledeče: »Zadržna Zveza v Celju prireja marljivo predavanja v krajih, kjer ima svoje članice. Predavanja obravnavajo zadržno in splošno gospodarska vprašanja. Tajnik Stibler je predaval 8. februarja v Drazgošah in železniki, 15. februarja v St. Jurju ob J. ž., 22. februarja pri Sv. Tomažu nad Ormožem. Dobro razvito zadržništvo je za nas največjega pomena v boju proti nemštvu, kakor proti klerikalizmu, to nas učijo vsake volitve. Zato je želeži, da se dela za naše zadrge in vnaprej sistematična propaganda in se pritegne k njim čim več kmetovalcev in obrtnikov.« Debelo tiskani stavek daje poštenjaku in velikemu značaju Verstovšku povod za denunciacijo. Karlu pa ni zadostovalo, da ta stavek dobesedno prestavi, temveč si je mislil, da mora, če je že enkrat pri poštenem delu, isto tudi po-

šteno opraviti in je beseda »v boju proti nemštvu« prestavil »im Kampfe gegen die »Deutschtümmer«, dasiravno mu je natančno znano, da ima izraz »Deutschtümmer« čisto drug pomen, kakor pa izraz »Deutschtum«. Verstovšek pa je preračunano rabil izraz »Deutschtümmer«, da bi g. referenta v poljedelskem ministru tem bolj nahujskal proti Zadržni Zvezi v Celju. To je na celi denunciaciji velika falotarija. Druga je ta - le: Par dni pozneje, ko je »Slovenski Narod« prinesel zgoraj citirano notico, je pisala mariborska »Straža«, da je to notico v »Narodu« seveda pisal Stibler. Stibler je takoj poslal »Straži« popravek, v katerem pravi, da navedene notice ni pisal in dobesedno dostavlja to-le: »Res pa je, da tega jaz nisem niti pisal niti inspiriral, temveč sam odločno grajam tako častniškarsko poročanje o nepolitичnem in nestrankskem gospodarskem delovanju.« Ta popravek je bil natisnjen v »Straži« dne 9. marca t. l. Vkljub temu Šviha - Verstovšek v svoji denunciacijski vlogi trdi, da je to notico pisal Stibler in poziva poljedelsko ministru vsled tega ustaviti celjski Zadržni Zvezi državno podporo. In sedaj se naj najde učen človek, ki bo našel primeren izraz za početje Verstovškovo, kajti vpricho opisanih dejstev je izraz denuncijantstvo še mnogo premil. Za značaj Verstovška je seveda poseben značilni tudi to, da skuša v zadnji »Straži« tajiti svoje denuncijantstvo in pravi, da »Slovenski Narod« zavija. Naj se Karel Šviha pomiri, »Slovenskemu Narodu« ni treba zavijati, ker ima predobro informacije. Da bo Karel Šviha to še bolj verjel, mu s tem »izdamo«, da so se tiste stvari prepisovale v pisarni mariborske klerikalne zadržne zveze.

Nemška zahvala denuncijantu Verstovšku. Nekateri štajerski nemški listi, med njimi tudi »Grazer Tagblatt« se bavijo z Verstovškovo denunciacijo celjske Zadržne Zveze na svoj način in dostavljajo, da se Nemci za »nenaprošeno pomoč najvljudnejše zahvaljujejo«. V »Straži« se dr. Verstovšek nadalje postavlja na stališče, da se v političnem boju mora povedati resnica v obraz in da morajo dati poslanci Slovenske kmečke zveze primeren odgovor na nečuvne liberalne napade. Verstovšek se dobro zaveda, kako grd čin je storil s svojim denuncijantstvom - zato mu moramo te izgovore, ki kažejo vse njegovo politično pokvarjenost, še tembolj zameriti. Mi nimamo ničesar proti temu, da se nam pove resnica v braz v domačem časodisu in shodih; ali denuncirati važen slovenski zavod z izrecnim namenom odškodovati ga, to ni govorenje resnice v obraz, to je falotsko denuncijantstvo, Šviha - Verstovšek! In to je toliko bolj falotsko, če se poslužujete, Karl Verstovšek, istega orožja in dokazov kakor jih beremo n. pr. v »Štajercu«. Denunciranje naših gospodarskih institucij pa tudi ni noben odgovor na nečuvne napade na poslance Slovenske kmečke zveze. Kdor se posveti politiki, mora riskirati, da sliši včasih kako neprijetno. Zlasti če se tako naglo spremeni iz naprednjaka v farovskiškega podprepnika kakor smo to videli pri Karlu Verstovšku. Zato pa še ne sme namenoma izdajati in oškodovati ničesar, kar je za slovenski narod važno in koristno. Kdor podreja stvar osebnim maščevalnostim, ta ni zmožen in vreden nobenega mandata. In kdor si še povrh hoče svoje strankarstvo maščevalnost utešiti z denuncijantstvom in izdajanjem, da ni več niti mož, niti politik, temveč politična rufijanka. Ako torej svarimo naš narod pred takimi eksistencami, ni to nobena podlost in nobeno zavijanje, temveč naša dolžnost.

Zlet Celjske sokolske župe v Brežice dne 14. junija t. l. se bo vršil po naslednjem sporedu: 1. prihod društva ob 11. uri 13 minut dopoldne, 2. skušnja za popoldanski nastop ob 11.30 dopoldne do 12.30 ure popoldne, 3. banket in odmor od 1. do 3. popoldne, 4. ob 3. popoldne sestanek društva v Narodnem domu in skupni odhod na slavnostni prostor, točno ob 4. uri popoldne bo začetek javne telovadbe: a) moške proste vaje, b) ženske proste vaje, c) nastop Brežičkega Sokola, d) nastop jugoslovanskih gostov, e) telovadba na orodju, f) skupine. Na to se bo vršila velika ljudska slavnost, za katero pripravljajo Brežičani vse najboljše in najzanimivejše zabave. Na ljudski slavnosti bo sviral vojaška godba 37. pešpolka iz Zagreba, sodelovala pa bo na slavnosti tudi slavna fanfara br. srbskega Sokola iz Zagreba.

Sokolski zlet v Brežice. Celjska sokolska župa je prejela od br. Srbske sok. župe Kraljevice v Zagrebu sledeči odgovor na svoje povabilo k zletu: »Dobili smo Vaše vabilo za Vaš bratski zlet na 14. junija v Brežice in odgovarjamo vam bratski, da čemo doći u velikome broju, kao što smo uvijek i dosada. Vama najmilijoj

našoj braći dolazili i kao čemo uvijek vse jače i silnije dolaziti. Do vidova mila bračo na 14. junija v Brežicama, a na 19. julija v Glini na I. našem župnem zletu. Na zdar! Zdravo! Dr. Budisavljevič, starosta, B. Mešterovič, tajnik.

Izključevanje postaj na progi Celje-Sp. Dravograd. Nekateri spredovniki so se navedli izključevati postaje celo na progi Velenje-Sp. Dravograd, kjer so dvojezični napisi na vsaki postaji, samo v nemškem jeziku. Po naročilu občin sta se proti temu pritožila dr. posl. dr. Kukovec in dr. Juro Hrašovec na ravateljstvo drž. železnice v Beljaku, zahtevala pa sta ob enem dvojezične napise in dvojezično izključevanje postaj na celi progi Celje-Sp. Dravograd. Na prvi del pritožbe je ravateljstvo odgovorilo, da je spredovniškemu osebu znova ukazalo izključevanje v slovenščini, ker so dvojezični napisi. Glede proge Celje-Velenje pa ostane začasno pri starem. Čas bi pa že bil, da bi se tudi glede te proge ustreglo našim željam po dvojezičnih napisih. Naj bi vzele to stvar v roke vse prizadete občine, okrajni zastopi, društva, poslanci, sploh vsi vplivni činitelji. Če pa mi ničesar odločnega ne stavimo in če železnica uprava ne vidi odločnega upora, tudi nikamor ne pridemo. Je sicer žalostno, da se morajo za take samosebi umevne reči uprizarjati cele revolucije, ampak v naši Avstriji ne gre drugače; tu velja pestno in komolčno pravo.

Iz Gaberja pri Celju. V petek 28. maja je zjutraj nenadoma umrl kovaški mojster in hišni posestnik Florijan Šribar v 54. letu svoje starosti. Pokojnik ni bil samo izborni delavec v svoji stroki, bil je tudi zaveden narodnjak. Naša stranka izgubi z njim v Gabernju zanesljivo oporo in res vnetega pristaša. Tudi svoje otroke je vzgojil v narodnem duhu. Pogreb se je vršil ob prav številni udeležbi na Binkoštno nedeljo popoldne.

III. poročilo hmeljarskega društva o stanju hmeljske rastline. Z malimi izjemami smo imeli od našega zadnjega poročila vzdržema vlažno vreme, katero pa hmeljarsko rastlino v razvoju ni zadržalo. Leta je zdrava in krepa brez škodljivcev. V obče pa se mora reči, da je stanje hmeljnikov neenakomerno. Zadnji ostanki lanskega pridelka so bili pred štiri tedni prodani. Društveno vodstvo.

Čebelarstva podružnica za Savinjsko dolino priredi v nedeljo, dne 7. junija ob 3. uri pop. pri Ajdičevem in Klančnikovem čebelnjaku v Šmartnem ob Paki poučno zborovanje.

Iz Slov. goric. Že od pamtveka stoji tukaj lična stara farna cerkev, posvečena Sv. Benediktu in po zgodovinskih virih renovirana leta 850. Oskrbnik je sedaj stari sivi župnik, ki je pred več leti v tukajšnji farovi pribežal, ker je bil pravega klerikalnogospodarskega ideala. Fara šteje 5000 duš, je na nemško mejo naslojena in sicer Apače in Radgona, zaradi česar je tukaj tembolj potrebna napredna stranka. Te pa popolnoma manjka, vsled česar je v zadnjih desetletjih po fari, največ pa na meji naraslo odpadništvo. Naši večinoma v tujini živijo. Nemci pa slovensko zemljo zavzemajo in tukajšnjim obrtnikom in verskofanatičnim kmetom veliko škodujejo. Nemci občutijo, da jim je tukajšnji verskofanatičen obrtnik in kmet pokoren. Vse češče in vse bolj Nemci tišijo čez mejo v tukajšnjo faro, zraven tega pa še neumnost verskofanatičnega obrtnika in kmeta zlorablja, ker klerikalni Slovenec sam povečuje, da nemška beseda več velja, kakor slovenska. Tukaj na pošti uraduje neka verskofanatična navadna kmetica, ponosna na njeno uradovanje, in ako zahtevaš v slovenskem jeziku kakšno tiskovino, je ne dobiš, ker ženska ne razume niti slovensko niti nemško. Trdi pa, da je nemška beseda več vredna, kakor slovenska. Ker napačno nareče ne spada v urad, zasti pa na nemški meji, bi bila naloga poštnega ravateljstva v Gradcu, da si na slovenskih tleh zlasti pa na nemških mejah na obstoječih poštnih uradih popolnoma slovenskega jezika zmožne osebe preskrbi. Njeni mladi golobradi sin izvršuje v istem posloju, kjer je poštni urad, krčmarsko obrt in kadar stopiš v gostilno, slišiš švabsko, akoravno deček ne razume niti slovensko, niti nemško pač pa zna povedati: »ben ma tajč kan, kimp ma bajter, bindiši šprok is vr niks«. — Učil se je v Slov. gradcu medicarsko obrt in tam se je naučil tudi take besede. To je njegov napredek. Hišni posestnik in lesni trgovec je navadni kmet in enakih nazorov. Posestnik tukajšnje parne žage je zelo bogat navaden kmet, a versko tako fanatičen, da noče delati zase, ampak za cerkveni zaklad. On izvršuje vsa dela sam na žagi zato, ker stoji žaga blizu cerkve in tik ceste, da ga mimogredoči gospodje vidijo kako je skrben. Slovenski trgovci in obrtniki se vabijo, da

si to drugače prijazno in bogato okolico čimprej ogledajo in se naj saj za nas potrebni obrtniki tukaj naselijo kakor: mesar, krčmar, pek, klepar, sedlar, strugar, vrvar, pleskar, kovač, brivec, trgovec z južnimi pridelki, krojač in medicar, da naše verskofanatične kmete in obrtnike v gospodarskih razmerah pouče in jim pokažejo, kaj je vera in Bog. Tukajšnje prebivalstvo bode drugače prišlo v sužnost. Letos se zida skozi našo okolico okrajna cesta, katera bi že morala biti pred leti izpeljana, ker pa klerikalna slovenska stranka Nemce in nemčurje podpira, se je cela stvar zavlekla. Enako se je zgodilo z železniško progo; raje kje drugod kakor doma. Trgovci in obrtniki, kateri nameravajo se tukaj naseliti, naj se obrnejo za informacije na načelnika sokolskega društva v St. Lenuartu v Slov. goricah.

Iz Fale nad Mariborom. Povođenj je zadnji teden povzročila pri gradnji tukajšnje elektrarne jako veliko škodo, ki se jo ceni na več tisoč kron. Vse delo zadnjih mesecev je uničeno. Drava je narasla v ozki strugi pri Fali za 7 metrov in pritisk vode je bil tako silen, da je premaknil eden kezon.

Koroško.

Velike povodnji na Koroškem. Zadnje povodnji na Koroškem so napravile velikansko škodo. Pokončana so vsa nižjeležeča polja, poplavljeni travniki so nerabni, naraslo vodovje je odneslo mnogo brvi in mostičev ter ogrozilo celo človeška življenja. Utonilo je v cellem šest oseb, in sicer 5 v Dolah, ko so gledali naraščajočo vodo in se je pod njim usedla zemlja, šesta žrtev pa je neki vojak, ki ga je pri vojaških vajah v bližini Borovelj odnesla Drava. Iz Beljaka poročajo tudi o nekem dninarju, ki ga je voda Gline tako zastražila, da ni mogel iz svojega stanovanja. Spal je v nekem hlevu, ponoči je vrdla voda Gline in je narasla tako hitro, da je v najkrajšem času segala obema konjema, ki sta bila tudi v hlevu, do trebuha. Vsled naraščajoče vode, si stari kavi dninar ni upal iz hleva. Šele proti poldnevju mu je prišla pomoč. Rešitev je bila silno težavna, ker je bila voda v bližini hleva zelo deroča. Končno se je le posrečilo, rešiti ubogega vjetnika in oba konja. — Zadnja velika povodenj na Koroškem je bila leta 1903, ki je napravila primeroma še več škode, kakor sedanja.

Drobne novice. Pri delu se je ponesrečil. Iz St. Vida ob Glini poročajo, da so v tamošnji bolnišnico pripeljali 39letnega lesnega delavca Frana Sodja, ki si je vsled nesrečnega naključja zasekal sekiro v nogo. Prizadejal si je s tem težko rano in je izgubil mnogo krvi. — Utonil je pri vojaških vajah v bližini Borovelj neki vojak, ki je padel v vodo in ga je narasla Drava odnesla. Truplo ponesrečenca dosedaj še niso dobili. — Težka nezgoda. 51letni dninar H. Stromberger je prišel v pivovarno v Spitalu ob Dravi pod voz, ki mu je zmečkal desno stegno. Poklicani zdravnik mu je nudil prvo pomoč, nakar so ga prepeljali v bolnišnico. — Nesreča v rudniku. Pri Sv. Štefanu v Lavantinski dolini se je pred kratkim dogodila nesreča, ki je zahtevala eno človeško žrtev. Pri delu se je namreč udrla zemlja, pri čemur sta bila zasuta dva delavca, od katerih pa so enega rešili še živega, drugi pa je bil na mestu mrtev. Sedaj se je vršila v rudniku preiskava, ki je dognala toliko nedostatkov, da je direktno nevarno delati v rudniku pod sedanjimi razmerami. Merodajna oblast je ukrenila vse, da se ti nedostatkovi odstranijo.

Primorsko.

Iz Istre nam pišejo: Deželnozbornske volitve so tu. Na hrvaško-slovenski strani se bodo te volitve vršile v znamenju sloge, dasi sta napravila nastop nekaterih volivcev zoper kandidature dr. Cervarja in poročilo o volilnem shodu v Hrušici nekoliko hude krvi. Vzrok takim pojasnolom pa niso liberalni petelinčki, ampak okolnost, da kljub slogi nekaterim klerikalnim petelinčkom žilica ne da miru, ter drezajo in drezajo tako dolgo in tako intenzivno, da se slednjič vendarle ne more na vse molčati. Izkoriščajo slovo zase na vse mogoče načine. Naprednejše misleči v Istri so takim stvarjem vajeni, se tudi preveč ne razgrevajo, to pa glavno raditega, ker naša duhovščina po veliki večini res narodno misli in čuti in tudi nikakor ne izziva s svojim nastopanjem drugačemeslečih. V sodnem okraju Podgrad ve vsakdo, pa naj bo še tak liberalac, ceniti zasluge mons. Rogača na gospodarskem polju. Vsakdo ve, koliko se je trudil in boril, koliko je moral prestati, da je dovel mlekarstvo v Hrušici do onega razvoja, ki ga je

dosegla v zadnjih letih. Vsakdo ve ceniti pomen te zadruge za tamošnje kmetstvo prebivalstvo. Ravnotako ve vsakdo ceniti njegove zasluge za posojilnico in hranilnico v Podgradu. Nikomur tudi ni padlo na um, metati tej zadruzi polena pod nogo, ker je pristopila k „Zadružni Zvezi“ v Ljubljani, ko bi bila pod težo raznih bank skoraj oslabela. Vsak narodnomisleč človek v Istri namreč ve, da je potrebno za narodov obstoj, da se vse narodne sile združijo pri narodnem in gospodarskem delu, da pride vsaka sila do veljave. Moramo reči, da se tudi večina naše duhovščine tega dobro zaveda. Polagoma prihajajo pa tudi v Istro elementi, ki jim ta harmonija absolutno ne ugaja. Videli bi radi razdor ne le na političnem, ampak tudi na gospodarskem polju. Nikdo jim ni več dovolj „krščanski“. Manjka jim polja za njihovo bojevitost. Že lani je na nekem lanskem zborovanju nek mlad duhovnik v pridigar-skem tonu razlagal edinozveličavna načela S. L. S. kljub temu, da je dobro vedel, da to ni bilo na mestu, kakor tega ne zamudi na nobenem zborovanju. Če pa hočete slišati znanega pridigarja z lanskega katoliškega shoda, pridite ga sem v Istro poslušati. Ne izpusti vam niti enega shoda ali občnega zbora v svojem okolišču. Da oni, ki stoje pod zastavo „Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri“, ki ima namen družiti vse narodnomisleče brez razlike kakega strankarskega mišljenja, pri takih pojavih ne ostanejo ravno hladni, je samoposebi umevno, kakor ne bi ostal noben klerikalec hladan, ako bi pod pretvezo sloge hotel kak naprednjak na kakem shodu razlagati program narodno-napredne stranke. Posledica nastopov, kakor so gori omenjeni, bode, da se bode posvetna inteligenca, ki se ne mara upreči v jarem gospodov kranjsko-klerikalnega kalibra, odtegnila vsakemu javnemu delovanju in se omejevala na kritiko. Da bi pospeševala divjanje, kakršno vlada v deželah, kjer vlada S. L. S., ji ne dopušča njen narodni čut. Ali naj delamo res složno, in potem naj se ne neguje strankarski fanatizem, ali pa naj se jasno pove, kako in kaj se misli. Ravno sedaj pred deželnozborskimi volitvami bi zahteval takt, da se strankarska vprašanja ne vlečejo na dan. Pojava, kakor uvodoma omenjena, sta bila izjavna po širokoustenju nemirnih elementov, ki pripadajo klerikalni stranki. Niti ne prikrivajo, da so za sloge le dotedaj, dokler bo šlo vse po njihovi volji. Naj se stvari že razvijejo, kakor se hočejo, na eno moramo pa že danes opozoriti. Hrvatski in slovenski narod v Istri bode takrat močan in bode takrat nadvladal italijansko manjšino in deželi, ko bode narodno zaveden, in ko bode gospodarsko dovolj močan. Ako že mora priti do cepljenja narodnih sil na političnem polju, pustimo izven boja vsaj naše gospodarske organizacije in sploh naša gospodarska vprašanja. Ne puščajmo fanatikov, ki ne vedo kaj delajo, da porušijo stavbe, ki so jih s trudom dogradili rodoljubi imajo pred očmi le dobro ubogega zatiranega in zapuščene ljudstva.

Odpust Italijanov iz kraljevine iz ladjedelnice v Trziču. Iz Trziča se poroča, da je ravnateljstvo ladjedelnice »Austro - Americane« odpuščilo v soboto vse uradnike, ki so bili Italijani in iz kraljevine. Njihovo število znaša 25. Odpust temelji na pogodbi omenjene ladjedelnice z vojno mornarico, ki namerava tu zgraditi tudi več vojnihi ladij. Obenem je prvi ravnatelj James Stewart sprejel ponudbo kot ravnatelj združenih angleških ladjedelnic v Carigradu za letno plačo 120.000 K. Domneva se, da bodo tudi angleški uradniki odpovedali službe.

45.000 kron ukradenih iz urada državne železnice v Trstu. V noči od četrta na petek so vlomili neznani tatovi v urade za vzdrževanje proge državne železnice, in sicer so jako zvito prišli po strehi bližnje hiše na streho poslopja, kjer se nahajajo ti uradi, vlomili strešno okno ter neopaženo prišli v sobo, kjer stoji blagajna. Luči jim ni bilo treba, ker stoji ravno pred oknom električna obločnica. Prevrtali so blagajno in odnesli za 45.000 K bankovcev, medtem ko so pustili v blagajni še za kakih 8000 kron srebrnega denarja. — Tatovi so na licu mesta pustili sveder novega sistema, klešče, steklenico olja in razno drugo tatinsko orodje. — Ko se je v petek zjutraj razvedela vest o tatvini med uradniki, je to napravilo med vsemi uradniki državne železnice mučen vtisk, ker so morali tatovi biti dobro poučeni o razmerah pri blagajni. Ko je došla obveščena policija, so napravili o vsej stvari zapisnik in oddali vso afero kriminalnemu oddelku policije. V petek popoldne so aretirali dva človeka, ki sta osumljena, da sta bila pri tem tatinskem poslu soudeležena, a se do sedaj njihova krivda ni dala dokazati. — O ostalih tatovih nimajo še nobenega sledu.

13letna tatnica. Te dni so aretirali v Trstu neko 13letno dekletce, ki

je služilo kot pestunja pri g. Valeriji Grubišičevi ter ji ukradla dva zlata prstana in zlato ovratno veržico, v skupni vrednosti 80 K, nato pa pobegnila. Par dni nato je vstopila v službo pri g. Ani Artico ter tudi tu ukradla več zlatnine in drugih dragocenosti. Značilno je, da je tudi takoj po drugi tatvini pobegnila. Na podlagi ovadb je bila aretirana in je tatvine priznala. Obenem je tudi povedala, komu je ukradene predmete prodala. 13letno tatnico so oddali sodnikom, da jo ti spravijo na pravo pot.

Drobne novice. Trije samomorci. V petek zvečer se je v Trstu ustrelil Peter Barberič ter obležal na mestu mrtev. Na Opcinah si je isti večer prerezal žile Lloydov agent Andrej Sepić. Prepeljali so ga v smrtnonevarnem stanju v tržaško bolnišnico. Skoraj ob istem času je v samomorilnem namenu izpil v Trstu 18letni Angel Fabro nekoliko žveple ne kisline. Prepeljali so ga v bolnišnico in bo okrevljal. — Tatvina. Trgovcu Virgiliju Carliniju v Trstu so odnesli tatovi v njegovi odsotnosti 350 K. Na sumu, da sta izvršila ta obisk, sta sinova vratarice iste hiše, kjer stanuje Carlini. Oba so aretirali. — Vlom. V tovarno likerjev in trgovino z vinom tvrdke K. Pfeifer v Barkovljah, so vlomili v noči od petka na soboto neznani tatovi, prevrtali blagajno in odnesli 1260 K. Na licu mesta so pustili električno žepno svetilko in majhen sveder. Tvrdka bi morala v soboto s tem zneskom plačati delavce. Zavarovana je tvrdka proti tatvini z vlomom za znesek 1000 K. — Vlom v trgovino v Trstu. Predsnočnim so vlomili neznani tatovi v trgovino z umetnim cvetjem R. Rieger v Trstu in odnesli 350 K denarja, 2 srebrni uri in urobdilko. O tatovih nimajo še nobenega sledu.

Dnevne vesti.

— Strah pred ljudstvom navdaja klerikalce, odkar so zvišali deželne doklade. Preje so mislili, da bo to zvišanje imelo za posledico samo hipno razburjenje, ki pa se bo takoj zopet poleglo, čim bodo klerikalni listi nastopili z sofističnim dokazom, da zvišane deželne doklade zadenejo vse druge, samo kmeti ne. Toda dejanski dogodki so jih poučili, da se to razburjenje najširši slojev našega ljudstva ne samo neče poleči, marveč da vedno bolj narašča, čim bolj ljudstvo občuteva na svoji lastni koži zle posledice zvišanja deželnih dokladov in naklade na užitino. Nevola ljudskih mas proti povzročiteljem novih bremen je tako velika, da se klerikalci že boje radikalnega preobrata v mišljenju zlasti kmetijskega ljudstva, zato se trudijo na vse načine, da bi v svojih listih dokazali, da nova bremena pravzaprav zadevajo samo premožnejše, bogatejše sloje, dočim ostanejo revnejši davkoplačevalski krogi, pred vsem mali kmetje od novih dokladov docela neprižadeti. Recimo, da bi to bilo res, vendar je takisto tudi res, da bodo oboroženi sloji skušali nova bremena kolikortoliko odvaliti na one, ki jih direktno ti novi davki ne zadenejo, zato je naravnost bedasto, ako si kdo upa zatrjevati, da je poskrbljeno zato, da revnejše mase našega ljudstva novih bremen ne bodo prav nič čutili. Sicer pa takšno varanje ljudstva itak ne more imeti zaželenega uspeha, ker splošno draginjo povzročeno po novih deželnih bremenih, čuti na svoji koži vsakdo in naj si je revež ali bogatin, za to tudi pesek, ki ga hočejo nametati klerikalci v oči nerazsodnim masam, ne bo mogel le-tam zamazati pogleda, da bi ne videle, kdo je pravi krivec in povzročitelj vse bede in draginje, ki je v zadnjem času zavladala v deželi. To dokazujejo zlasti notranjske volitve, ki so glasna priča, da naše ljudstvo ni tako nezavedno in zabito, kakor o njem mislijo klerikalci. Naj se torej klerikalna gospoda še tako trudi ljudstvu dopovedati, da novi davki njega ne obremenjujejo, ljudstvo si bo že vedelo napraviti pravilno sodbo in bo znalo tudi o pravem času obračunati z ljudskimi škodljivci.

— Vinogradniki in kmetje čujte! Sobotni »Slovenec« piše v članku »Užitninska doklada na vino« dobesedno to - le: »V resnici je državna užitnina z deželno dokladom vred izključno le breme konsumenta, in sicer v Ljubljani vsakega konsumenta, na deželi pa samo gostilničarskega konsumenta. — Iz tega sledi, da je užitnina z vsemi dokladi vred le prostovoljni davek, kojega se vsak lahko reši s tem, da ne gre med konsumente.« — Tako piše doslovno »Slovenec«. Kaj se to pravi, povedano manj určno in bolj po domače? Da mora državno užitnino z deželno dokladom vred na deželi plačati kmet. Ta je na deželi gostilničarski konsument, kakor se »Slovenec« učen izraža, ali kakor bi mi po domače rekli — pivec, gost. Torej kmet in samo kmet bo nosil vsa bremena in naj si

ga »Slovenec« imenuje s pravim imenom, ali pa s tukaj »konsument«, kar bi se na slovensko prevedeno reklo — »tisti, ki uživajo vino«. Seveda ima Susteršičevo glasilo pri rokah prav britten nasvet, kako se naj kmet spretno izogne novemu užitninskemu bremenu. Ta nasvet je jakonostaven: Užitnina z vsemi dokladi vred je prostovoljen davek, lahko se tega davka izogneš, ako ne piješ vina, ako sploh ne uživaš ničesar, kar je podvrženo užitnini! To se pravi toliko, kakor: kmet živi ob sami mrzli vodi in suhem kruhu, pa ti ne bo treba plačevati zvišanih deželnih dokladov na užitnino! Ali ni to moder in obenem človekoljuben nasvet? Kmet bi si ne smel privoščiti po trdem tedenskem delu niti kapljice vina, delavec bi si ne smel kupiti ob nedeljah in praznikih niti koščka mesa! O da, to je v resnici čarobno sredstvo, ki bi res kmeta ali po »Slovenec« — konsumenta obvarovalo vseh novih bremen. Toda deželni kristjani prav dobro vedo, da je kmet vendarle tudi človek, ki dela, trpi in se trudi samo, da si semtertja lahko privoščijo kak pobiljšek — kapljico vina ali košček pečenke, zato so prepričani, da se tudi kmet na njihov »blagohotni« nasvet ne bo odpovedal tem edinim »sladkostim« svojega bednega življenja in bo raje nosil še ta bremena, ki so mu jih naložili v svoji »veliki ljubezni« — oni deželni kristjani. Pa denimo, ljudska masa bi se dejansko razvalila po njihovih »dobrohotnih« nasvetih. Kakšna bi bila posledica? Uživanje vina in drugih užitnin podvrženih stvari bi padlo, padle pa bi obenem tudi cene teh živil! In kdo bi imel pri tem škodo? Zopet samo kmet, vinogradnik! Iz tega je razvidno, da je pri zvišanju deželnih dokladov v prvi vrsti prizadet kmet in zopet kmet in naj se klerikalci še tako zvijajo, da bi s sofizmi dokazali nasprotno! Kmet bo nosil ob koncu koncev vsa bremena zvišanih deželnih dokladov, prav pošteno bo čutil to breme in bo izvajal, o tem smo prepričani, tudi konsekvence nasproti onim, ki so mu to neznosno breme naložili!

— Iz deželnega odbora. Sekundarijem v deželni bolnišnici se imenuje dr. Leopold Rosmanith (šlezij. Čeh). Domačih kompetentov ni! — Deželnemu zboru se predloži zakonski načrt glede regulacije dovozne ceste na semiški kolodvor. Istotako predloga za subvencijo Lichtenurnovemu zavodu v Ljubljani za dožidek v svrhu razširjenja javne deklisole. — Na svetovni razstavi v San Franciscu leta 1915. se bo skušalo razstaviti diorame postojnske jame in Bleda. — Vzame se na znanje, da bodo udeležniki poučnega potovanja slušateljev vodnih gradb na dunajski univerzi ogledali julija meseca tudi deželno električno napravo na Završnici. — Odkloni se nakup nekaterih prazgodovinskih gomil na griču Sv. Magdalene, ker so zahtevane cene prestrane. — Prošnjo »Slovenskega Ilustrovanega Tednika«, naj bi se mu posodilo iz deželnega muzeja nekaj fotografiranih slik iz Bele Krajine v svrhu priobčenja, večina — odkloni brez motivacije! — Leonovemu starešinstvu se za podporo visokošolcem dovoli vnovič 1000 K. — Rekurzu nemškega šolskega kuratorja v Ljubljani zaradi vpeljave občinskega vodovoda v Trziču v poslopje ondotne nemške šole, se deloma ugodno. — Sveti vojski se dovoli za udeležbo na zborovanju antialkoholnih društev v Brnu 250 K. — Novo razdelitev referatov med deželne odbornike priobči jutri. Deželni odbornik dr. Triller se kot referent za deželni teritorij naproša, da čim prej izdela referat zaradi končne priklonitve Zumberaka in Marijinega dola kranjski deželi. Ta, med Hrvat-sko in Kranjsko sporna zadeva se vleče, kakor znano, več desetletij ter so Zumberčani in Marijindolci danes menda edini ljudje v Evropi brez političnih pravic. Davke sicer plačujejo na Hrvatskem, volilne pravice pa nimajo ne onstran ne tostran Kolpe.

— Stara Ljubljana. Potres je bil vzrok, da je padlo v Ljubljani tudi nekaj stavb, ki bi jih bilo vredno ohraniti. Večna škoda na pr. za ponosni knežji dvorec. Sam zlojez vedi, kaj se je tako mudilo podreti to lepo stavbo, ta sijajni spomin na nekdanjo Ljubljano. Potres je knežji dvorec pač hudo poškodoval, a popraviti se je še dal in če je knez Auersperg bil tako skop in mu je bilo tako malo za ta spomenik nekdanje slave njegovega rodu na Kranjskem, bi se bil dvorec lahko iz javnih sredstev kupil ali popravil. — Slo je tedaj v nič tudi nekaj drugih hiš, ki jih je bilo škoda. Danes imamo Stari trg in Mestni trg, ki nas spominjata na nekdanje čase. Nekaj zelo lepih poslopj je vmes. Tako na pr. Ahazhizheva hiša na Starem trgu. Ta hiša je s svojimi knežjim portalom, s svojo arhitekturo in svojimi balkoni ter po svoji notranji uredbi prava dragocenost. — Zdaj se čuje, da namcrava neki trgo-

vec na Mestnem trgu prezidati med Pleiweisovo in Petričičevo hišo stojee poslopje v modernem slogu za velike trgovske hiše. S tem bo pokazan ves Mestni trg in mi se popolnoma strinjamo z izvajanjem »Slovenčevega« listkarja v tej stvari. Ohranite Mestnemu in Staremu trgu svoj značaj: grešilo se je že dosti — naj se vsaj ohrani ta partija mesta, kakršna je. Samo barbari nimajo čuta za karakteristično lepoto in enotnost Mestnega in Starega trga. Kako učinkuje moderna stavba med starimi poslopji, to se je videlo na Dunaju, kjer so bili tako brezumni, da so dovolili sezidati na vogalu Kohlmarkta moderno stavbo. Saj je draga in krasna ta stavba, sam mramor. Ali vendar sta Kohlmarkt in Mihaelerplatz na Dunaju pokazana. Seveda, ko je bila ta moderna stavba izgotovljena, je zaječal ves Dunaj in časopisje je hudo razsajalo, a kaj, ko je bilo že vse prepozno. Da bi tudi pri nas ne bile rekrimiacije zapoznele, zato smo se oglašili tudi mi. Pripominjamo le eno: prezidavanje poslopj na Mestnem trgu nima pravega smisla, ker gre tok trgovskega življenja proti Dunajski cesti. V davnih časih je bila Ljubljana omejena na Florjansko cesto; od tam je prišlo središče trgovskega življenja na Mestni trg, od tod se pomika vse bolj v Prešernovo ulico in sili naprej — naj se zazida prostor nekdanjega vojaškega skladišča, naj se podere in zazida Fröhlichova podrtja, pa bo tu gori središče Ljubljane. Na Mestnem trgu bo sčasoma postalo jako tiho — Vič in Šiška ne gravitirata na Mestni trg, in samo ta predkrajara naraščata izdatno — središče mesta bo okrog pošte in zato je tudi nepotrebno kaziti lepi historični značaj Mestnega in Starega trga. Kakor čujemo, je deželni odbor odbil pritožbo, ki je bila vložena proti prezidavi Franc Souvanove hiše na Mestnem trgu — upamo, da vendar še ni izrečena zadnja beseda.

— Dame in gospode, ki sodelujejo pri cvetnem dnevu dne 6. in 7. junija, prosimo prav vljudno, da se udeležijo zanesljivo sestanka, ki se vrši danes v torek ob 6. zvečer v mali dvorani »Narodnega doma«. — Prosimo!

— Za družbo sv. Cirila in Metoda in za »Branibor« naj nabirajo širrom slovenske domovine vsi rodoljubi in rodoljubkinje dne 6. in 7. junija. Da se pobiranje olajša, je odbor dal napraviti odkupnice, ki se dobivajo v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— G. dr. Alojzij Kraigher, ki je ravno sedaj zbudil s svojim romanom »Kontrolor Škrobar« toliko pozornosti, je pravkar končal fizikalni izpit na graški univerzi s sedmimi odlikami. Kakor znano, se g. doktor preseli v Ljubljano, kjer nastopi s 1. julijem službo mestnega zdravstvenega asistenta. Gospodu dr. Kraigherju, ki si je v kratkem času svojega tukajšnjega bivanja namah osvojil simpatije vseh graških Slovencev, žele veliko sreče v slov. metropoli.

— Veselica na sejmišču. V nedeljo, dne 7. junija se vrši velika ljudska veselica na sejmišču na Poljanski cesti. Prireditvev bo nudila vsakemu toliko zabave in razvedrila, da bodo posetniki naravnost ogorčeni, da je vstopnina tako nizko postavljena, ker znaša samo 40 vin. za osebo. Pomisliti je treba samo, da bosta igrali dve godbi, da so povabljeni svetovnoznani artisti, umetniki, pevci, da bo prirejeno vse boljše, kakor pri Ronacherju in da so povabljeni celo tuji državniki. Svoja zastopstva bodo poslali rodoljubi širrom slovenske zemlje. Kdor ne verjame, naj le vpraša vsakega posameznega izmed korifej, ki bodo posetile veselico na sejmišču.

— Nogometne tekme o Binkoštih. Napovedane tekme domačih moštev so se vršile kljub temu, da je bilo v nedeljo skrajno neugodno vreme. Zmagalo je obakrat prvo moštvo »Ilirije«, in sicer v nedeljo s 4 : 1 (2 : 0) in v ponedeljek 3 : 0 (2 : 0). Tekme so bile oba dneva prav živahne. V nedeljo je bila igra še tem bolj zanimiva, ker so pri tej tekmi izkazali posamezni igralci za prav dobre — plavače. Igrišče je bilo namreč v nedeljo vsled silnih nalivov skrajno razmočeno in zato se je maloštevilna publika parkrat prav od srca nasmejala marsikaterim komičnim situacijam. V ponedeljek je bila igra regularnejša in se je pri tej priliki rezervno moštvo izkazalo kot prav požrtvovalno, četudi ni moglo beležiti uspehov.

— Pešpolk št. 27 je danes zjutraj odmarširal na strelne vaje v Postojno, odkoder se vrne 20. t. m.

— Poštni avtomobil za promet Sv. Lucija - Cerkno - Idrija se je peljal v petek popoldne po našem mestu. Auto je zelo okusno urejen in pravi orjak. Med občinstvom je bil vzbudil splošno pozornost.

— Neokusnost. Piše se nam: Te dni popoldne sem se sprehajal po krasnem glavnem Lattermannovem drevoredu. Kar zagledam na nekem

kostanju bel listek z napisom »Otroški voziček na prodaj itd.« Him! zelo neokusno za drevored, a če se ne motim, tudi policijsko prepovedano. Tudi gotove reklamne letake sem že včasih videl po kostanjih nabite. Drugod se to ne dogaja. Naj se tudi tukaj opusti in sploh odpravi ta neokusna razvada.

Vlom na Ježici. V noči od nedelje na ponedeljek med 1. in 2. je bilo na Ježici vlomljeno na pošto. Vlomilci so odprli mizo, v kateri je bila blagajna in so odnesli denar in poštne vrednosti. Sum leti na dva bosonoga vandrovca, ki sta v nedeljo beračila po gostilnah.

Roman samomorilke v novomeški ječi. Naknadno se nam še poroča: Samomorilka je 34letna služkinja Flora Wolf iz Hohenberga pri Kočevju. Služila je v Kočevju. Svojeja 5letnega nezakonskega otroka je imela v oskrbi doma pri sestri. Še med tem, ko je bila v Kočevju, je večkrat kazala, da duševno ni popolnoma normalna. Ko je nekoč zagledala v gostilni nek lepak, je vpila, da so nanj napisali, da ona nori. V tej fiksnii ideji je zbežala in se hotela vtopiti, pa so jo rešili. Pred kratkem je prišla domov. Tu je prišlo med sestrami do prepira zaradi otroka in denarja. Flora je zahtevala od sestre denar, ki ga je bila izročila, sestra je pa trdila, da je tisti denar že izrabiljen za preiskrbo otroka. Zahtevala je od Flore nadaljni prispevek za oskrbo otroka, sicer ga ne mara več imeti. To je Floro tako razburilo, da je sklenila otroka umoriti. Pograbila je sekiro in z njo udarila otroka po glavi. V mnenju, da je otrok umorjen, je zbežala in se hotela vtopiti. Rešili pa so jo, oziroma se je sama rešila. Prišla je domov in zopet je s sekiro planila po otroku ter ga zadela nad sencem. Zdaj je bila čisto prepričana, da je dosegla svoj strašni namen. Zopet je zbežala in se hotela vtopiti. Pa tudi to pot smrt še ni marala zanj. Rešila se je in tavalala okrog po pašnikih ter vpila, da je otroka umorila. Ni preostalo drugega, prišli so jo in izročili v preiskovalni zapor okrožnega sodišča. Slučajno ni bilo v tem času nobene ženske v preiskovalnem zaporu in le zato je nesrečnica morala sama biti v celici. V petek popoldne so ji določili družbo v osebi bivše postarice na Suhorju, ki so jo ravno v tem času prignali v preiskovalni zapor. Toda v tem času je nesrečnica sklenila si končati življenje in kratko predno bi bila dobila družbo, se ji je po tolikih pozikisih res posrečilo se na obrisi obesiti. Izprva se je mislilo, da se je ravnokar došla poštarica usmrtila. Pri vsej tej tragiki pa je zanimivo — in se sliši res kot roman — še sledeče: Dočim je osumljenka prepričevalno trdila, da je otroka umorila, je otrok po čudnem naključju vkljub obema udarcema s sekiro še živ. Niti težkih poškod niso mogli zaslediti. Ko so ji povedali, da otrok še živi in da je zdrav, je še vedno trdila, da je umorjen, mora biti mrtev, saj sem ga dvakrat s sekiro udarila. In v tem prepričanju je končala svojo življenje, ravno ko je nad mestom najbolj gromelo. Njena teta Rosa Wolf je bila 1. 1898 tudi radi poškodnega umora v preiskovalnem zaporu, pa se je tudi še med preiskavo v zaporu obesila.

Prva nezgoda na belokranjski železnici. V nedeljo popoldne je baje na postaji Črnomelj, zadela tovorni vlak prva nezgoda; vlak je skočil s tira. Vsled te nezgode so imeli osebni vlaki zamudo. Kaka posebna nesreča se pri tem dogodku ni pripetila; vse tozadavne govorice so neosnovane. Nezgoda tovrnoga vlaka je baje povzročila to, da se je menjalnik pre naglo zamenil, ko je vlak odhajal po določenem tiru. — Zadnje nalive je progla dobro prestala. Tu pa tam so se ob nasipih pojavile znižine, ki pa niso ovirale prometa in ki jih je bilo opaziti samo na stroju, ki ga je bilo videti kot bi bil zaplaval po znižanem delu tira. Eno takih mest se je pojavilo na ostrem nasipu pri železniškem mostu v Kandiji, kjer se bo znižina morala takoj popraviti. Kljub slabemu vremenu je bil čez binkoštno praznike promet na belokranjski progi zelo živahen.

Nespametne cene. Slovenski potnik nam piše: Včeraj sem se vozil po belokranjski železnici. V Semiču sem se ustavil s tovariši ter odšel v gostilno, kjer sem naročil dve mehko kuhani jajci. Veste, koliko so mi jih zaračunali? Nič manj kakor 36 vinarjev! Moj tovariš je snedel tri, a mu je bil račun milostljivejši, plačal je le 50 vinarjev. — Tako draženje cen je od sile. Gotovi ljudje — in takih je precej pri nas! — hočejo kar naenkrat obogateti in si mislijo, da potovalec mora plačati, kolikor se zahteva. Res, plača, a potnik n. pr., ki je v takih krajih velikokrat najboljši gost, pove to svojim znancom in kakšna je posledica, vprašate lahko nekega gostilničarja v Ribnici. Pred leti je nekoč zaračunal za hrenovsko 56 v, danes pa ni nobenega gosta več k njemu. Vemo vsi, da mora vsak živeti in imeti dobiček od svojega obrta, toda cene morejo biti toliko visoke, da niso

umazane. Sploh imajo nekateri ljudje po deželi navado, da mestnega človeka, posebno če vedo, da je iz Ljubljane, tako neusmiljeno skubejo, da bi bilo take slučaje potrebno večkrat javno pobotiti.

Avtobus na progi Brezje-Lesce-Bled. Pišejo nam z Gorenjskega: Dandanes, ko vozijo malone po vseh letoviških avtobusi, ko imamo tudi po Kranjskem že več avtomobilnih prog, se morajo tuji na progi Brezje-Radovljica-Lesce-Bled voziti v slabih zibajočih se fikarskih koleselnih! Ne samo, da je vožnja jako draga, izročeni si večkrat milosti fikarjev, ki ti računa, kolikor hoče, a tudi počasno so te vožnje s sestrskimi kljugeti! Ali res ni nobene avtomobilne družbe, ki bi uvedla vsaj v sezoni od 1. junija do 1. oktobra redno avtomobilno vožnjo Brezje-Radovljica, Lesce kolodvor — Bled kopališče — Bled kolodvor? Izplačalo bi se tako podjetje poleti sijajno, avto bi bil gotovo redno poln tujih in domačih popotnikov. Kako udobna bi bila taka vožnja, našemu času primerna, pozdravili bi to gotovo vsi krogi, domačini, kakor tuji. Se letos se naj ustanovi taka družba za avtobus progo na našem lepem Bledu!

Pismo iz Amerike. Velečeni gospod urednik! Sprejmite, prosim v vaš cenjeni list pismo, katero mi je pisal iz daljne Amerike Fran Kuhovský, priprosto kmečki fant, gorenjska korenika. Namenila sem ga priobčiti, ker ima list dvojno, oziroma trojno vrednost. Prvič kot neko svarilo onim, ki se čutijo doma nesrečne in mislijo, da v tujini se živi lahko in da je denarja v izobilju. Drugi pomen je ta, da vidijo nekateri mlačneži uspeh prave narodne vzgoje, da se v tujini, v daljnji Ameriki med drugorodci, ne zabi naša prekoristna družba sv. Cirila in Metoda, in tretjič nam priča pismo o inteligentnosti priprostega fanta. Pismo se glasi dobesedno: »Velečena gospa! Celih devet mesecev je že minulo, odkar sem zapustil miho slovensko, ozir. gorenjsko domovino; a nisem vam poslal še znaka življenja, niti zahvalil se vam tudi za cenjeno pismo. Oprostite, prosim! Ker so se, kar vam je gotovo znano, razmere v Ameriki zelo poslabšale, večina tovarov je ostavilo delo, torej je veliko premogokopov prenehalo obratovati, vsled česar nas je bilo mnogo brezposelnih, posebno novincev. Tako smo hodili iz kraja v kraj za zaslužkom ter vjeli tu ali tam kak cent za vsakdanje potrebe. Zato sem tudi pisanje odlagal ter čakal, da dobim kje stalno delo. Sedaj sem tu že nekaj časa, a mislim, da ne bom dolgo, ker mi neugaja ter bom skušal poiskati kak boljši prostor, ko se razmere kaj zboljšajo. Sicer bom, če Bog da, kolikor mogoče hitro opustil delo v rovih ter če bo le možno, dobil delo moje obrti v kaki tovarni. Seveda se bode prej treba priučiti lomiti za silo angleščine. Življenje v Ameriki ni nič kaj prijazno; vse je nekam mrtvo. Zima je bila zelo huda. Snega sicer veliko ne pade, toda burja piha tako mrzlo, da potniku dostikrat zamrznejo oči ter mislim, da ni veliko bolje od Sibirije. Dežela je polna nizkega hribovja, vse črno in okajeno od premoga, nesnage vsepovsod dosti. Ptičjega petja skoraj še sedaj spomladi ni čuti, kvečjemu čvrčanju vrabcev. Vsaj tu v državi Pensilvanije je tako. Zato pa mislim, če Bog da, da me ohrani zdravje, se čez kake tri leta povrnem v miho mi staro domovino, in če mi usoda ne prečrta računov... Vsaj človek še le v tujini zna ceniti milobo rojstnega kraja. Posebno sedaj, ko se zavija narava v pisano obleko, se mi vzbujajo spomini na te krasne triglavske pečine in visoke planine. Vsaj jaz planin sem sin!... Pač bi zapel s pesnikom: »Tam zelen dol in breg, — tam cvetje že budi se, — tam ptičji spev glasi se, — gore še krije sneg. — Tedaj, nazaj! — Toda treba je imeti trdno voljo in upati, da pride čas ter čim dalaša bo odsotnost, tem veselješe bo svidenje. Seznanil sem se tudi z nekim rojakom, ki je še kot otrok zapustil staro domovino, tu je obiskoval angleško šolo, a je ostal zvest sin majke slovenske. Ime njegovo je Vekoslav Pajk. V nedeljo smo obhajali pri njegovem očetu krstijo in se ob tej priliki sponili prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda. Po posredovanju Pajka sem nabral štiri dolarje (19 K 74 v). Sicer ni veliko, a naj zadostuje, ko ni več! Darovali so: Fran Kuhovský in Anton Žurovič po 75 cent., Vekoslav Pajk 50 cent., Matija Markovič, Josip Tomec, Anton Brčan, Ivan Glavič, Josip Novak, Ivan Jurčič, Josip Valant in Josip Brč po 25 cent., skupaj 4 dolarje. Ravno te dni čitam o izgredih, ki ste jih imeli v Trstu 1. maja z Italijani. Ključem vam vsem Slovincem krepi: Na zdar! — Po tem pismu, kakor že omenjeno, katerega je spisal priprosto kmečki fant iz Ribnega pri Bledu, ki je obiskoval tamošnjo dvorazredno šolo, je razvidno, da je imel prav oni znani pisatelj, ki je pisal: »da koliko talentov je pokopanih ravno v kmet-

skih hišah.« Eden teh talentov je gotovo imenovan Kuhovský. Saj je tudi Gregorčič pel v svoji »Kmetiški hiši«. Od tam nam misleci globoki, — od tam klicarji k nebu nam, — od tam pesniki — proroki, — za dom borilci, vsi od tam!

A. G.

Iz advokatskih krogov. Advokat dr. Radič Walter v Zagrebu, ki je nedavno z dovoljenjem hrvatske zemaljske vlade premestil svoj advokatski sedež iz Broda na Savi v Zagreb, je namestil svojo pisarno v Jurišičevi ulici št. 2, v palači Srbske banke ter pričel svoje poslovanje.

Slovenski trgovec, tudi začetnik lahko dobi v našem dobro uspevajočem trgovinu v nekem lepem trgu na Slovenskem proti naravnost skromni zakupnini. Treba je takojšnje odločitve, da nas ne prehiti kak tujec. Pojasnila daje društvo »Branibor« v uredništvu »Slov. Naroda«.

Ljubezni spomini na drugega, krasna, genljiva drama v 4 dejanjih predvaja se od danes počenši do četrtega v kino »Idealu« pri vseh predstavah. Razen te prvovrstne slike, predvaja se še več komičnih in naravnih posnetkov.

Tatvina. V nedeljo zvečer se je neki tat vtihotapil pri gostilničarici Mani Marinkovi na Glincah št. 149 v stanovanje v I. nadstropju ter vlomil v omaro in ukradel 400 K. Po splošni sodbji je moral biti tat z domačimi razmerami prav dobro znan.

Prva goba (jurček) na trgu. Danes je prinesla na trg neka kmetijska ženska prvega letošnjega »jurčka« ter ga prodala za 10 v.

Zatekel se je k magistratnemu slugi g. Antonu Moharju pes brez znamke. Ako lastnik ne pride takoj ponj, se bo dealo psa pokončati.

Izgubila se je v nedeljo med 9. in 10. uro svilnata bluza od Strossmayerjeve ulice po Poljanski cesti do stolne cerkve ali v cerkvi. Pošten najditelj naj jo odda lastnici I. Zamljen, Gradišče št. 4.

Izgubil se je v nedeljo zjutraj iz Gosposke ulice št. 10 II. nadstr. kanarček s čopko. Kdor ga je našel, ga naj proti nagradi odda.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914. Seja zveznega predsedstva, skupno s finančnim in stavbnim odsekom, vrši se danes v torek ob 7. zvečer v zvezni sobi v Nar. domu. Prosi se polnoštevilne in točne udeležbe. Seja stanovanjskega odseka pa se vrši v sredo, dne 3. junija 1914 ob 8. zvečer istotam. Člani se vabijo, da se zanesljivo udeležijo.

Sokolska župa Ljubljana I. prosi one brate, ki se nameravajo v nedeljo 7. t. m. udeležiti razvija prapora br. društva na Jesenicah, da nemudoma naznanijo svoja imena br. Gorupu (tvrška Gričar & Mejač v Prešernovi ulici), da se pri zadostnem številu udeležencev pravočasno izposlujejo vozne olajšave.

Redni občni zbor »Deželne zadruge brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani« se je vršil v četrtek popoldne v prostorih tukajšnje c. kr. državne obrtne šole. Predsednik gospod Franchetti pozdravi navzoče, posebno pa zastopnika obrtne oblasti mag. koncipista gosp. Vladimira Breskvarja, združnega instruktora g. Stesko in ravnatelja obrtno-pospeševalnega urada g. inž. Remeca. Nato preide na dnevni red ter oriše v kratkih potezih težave, s katerimi se je imela zadruga v minulem letu bojevati. Zlasti povdarja, da se je v minulem letu izdelal delavski red, ki je obligaten za obrtnike v Ljubljani, prostovoljen pa za obrtnike na deželi. Dalje se je ustanovila tudi posredovalnica za dela in vaje ter so se nanovo uredile knjige. — Nato se prebere in odobri vestno sestavljeni zapisnik zadnjega občnega zbora. Iz tajniškega poročila posnamemo, da je zadruga imela v minulem letu tri občne zборе, 5 sej in več drugih sestankov. Članov šteje zadruga 90. — Blagajniško poročilo izkazuje za minulo leto 251 K 81 v dohodkov in 159 K 06 v izdatkih, torej 92 K 75 v prebitku. Cisto premoženje zadruge znaša 244 K 74 v. Pregledovalci računov so našli vse knjige in račune v redu in se podeli celemu odboru absolutorij. — Zadruga priredi v času od 19. avgusta do 17. septembra strokovni tečaj za lasna dela, damsko frizerstvo in manikuro v zavodu za pospeševanje obrti. — Ob istem času se priredi tudi tečaj za vaje. — Ustanovitev strokovne šole za vaje se odloži za nekaj let, da se zboljša finančno stanje zadruge. — Sklene se pristopiti k drž. zvezi brivskih zadrug in se izvoli za delegata načelnik g. Franchetti. — 25letnica zadruge se bo obhajala slovesno ob zaključitvi tečaja v septembru in se priredi takrat javno friziranje, razstava lasniških izdelkov, zvečer nato pa veselica. Proračun za 1. 1914 izkazuje 2057 K izdatkov, 1184 K dohodkov, torej primanjkljaja 883 K. V pokritje tega primanjkljaja se sklene

poleg redne doklade v znesku 12 K še izredno doklado v znesku 8 K. — Nato se izvoli načelstvo bolniške blagajne pomočnikov, g. Jos. Vlahovič, njegov namestnik g. Rud. Jurman, v nadzorovalni odbor bolniške blagajne pomočnikov pa g. Ivan Gjud, kot njegov namestnik pa g. J. Hemula. — Nato se še soglasno sklene neka brivske obrti se tikajoča resolucija, nakar so se obravnavale razne interne stvari, nato je zaključil predsednik g. Franchetti občni zbor.

Prostovoljno gasilno društvo Vič-Glinca naznanja, da praznuje dne 28. junija t. l. slavnost 40. letnice društvenega obstoja z veliko ljudsko veselico in javno tombolo, katere glavni dobitki bo 15. mesecev stara junica. Vse priprave so v popolnem tiru, ter se natančni spored pravočasno objavi. Ker se ob isti priliki vrši tudi občni zbor »Slovenske deželne zveze prost. gasilnih društev na Kranjskem« in župni zlet ljubljanske gasilske župe, je pričakovati večje število vnanjih gasilcev, ki naj bodo v svesti, da jih bodo viški občani častno in z veseljem sprejeli. Ob enem se bratska gasilna društva še enkrat opozarjajo, da isti dan ne prirejajo veselice ter naše redko slavlje vpoštevajo. Torej 28. junija na svidenje na Viču.

Idrijska sokolska župa je priredila v nedeljo, dne 24. t. m. okrožni zlet v Spodnjem Idriju, ki je v vsakem oziru najlepše uspel. Članov v sprevidu je bilo do 100, korporativno so bila zastopana bratska društva iz Idrije, Cerknega, Žirov in Spodnje Idrije, idrijski Sokol s praporom in jezdskim odsekom. Javna telovadba in veselica se je vršila na idiličnem prostoru, ki ga je v ta namen radevolje prepustila ga. Svetličičeva. Telovadba se je pričela ob pol 4. uri popoldne in ji je prisostvovalo izredno veliko tujcev in domačega občinstva. Telovadbo je otvoril naraščaj spodnje idrijskega Sokola, ki pod vodstvom br. Lukana izvajal jako dobro proste vaje. Mladi dečki so želi obilo zaslužene pohvale. Nato so izvajali telovadci in telovadke proste vaje, in vaje na orodju štirih vrst so zaključile javno telovadbo, ki je imela najlepši uspeh in izvala burno odobravanje navzočega občinstva. Po telovadbi se je vršila na obširnem prostoru, ki je bil naenkrat poln občinstva, animirana veselica. Sokoli pa niso poznali počitka in zabave, kajti po malem odmoru so se zbrali vsi člani v kroju ter se vadili v redovnih vajah v zboru. Ob 9. uri so odhajala bratska društva v svoje kraje. Na lepem uspehu je lako častiti I. S. Ž., kakor spodnje idrijskega Sokola, ki je s svojim nastopom pokazal pravo sokolsko delo! Na zdar!

Slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi je za letni tečaj izvolilo sledeči odbor: Predsednik med. Fran Marinič; podpredsednik med. Simon Jagodič; tajnik med. Ivan Marinič; blagajnik tehnik J. Tavčar; knjižničar tehnik Dragotin Švigelj; časnikar med. Danilo Favetti; gospodar tehnik Jože Sirk; namestnika tehnik J. Prašelj in med. France Kogoj; preglednika tehnik Edvard Abram in tehnik Dragotin Leskovšek.

Umetnost.

Jubilejski koncert »Savca«. Leta 1884. je bilo ustanovljeno pevsko društvo »Slavec«. Letos pohaja torej 30 let, kar deluje med nami. Skrbi še vedno, kakor je zmirom skrbelo za zabavne večere, kjer nas kratkoročno z lepim petjem. Drži se tistega prijetnega nivoja, ki ni našim višjim prenik in enako ne nižjim in srednjim slojem previsok. Znano je, da je vsakoletna predpustna Slavecova maskarada tista, katere se udeležijo največ ljudi in kjer se preživi večer in noč najbolj nepriljudno in udobno. Tudi sobotni obisk jubilejskega koncerta je je cil toli ugoden, da se je jasno kazala priljubljenost tega društva. Po svojem sporedu pa je segel »Slavec« to pot mnogo više kakor po navadi. Čutilo in slišalo se je v celem večeru stremenje navzgor. Predstavil se je topot občinstvu s težjimi in tudi težkimi skladbami. Orkester 27. pešpolka je igral komade slovanskih komponistov. Tako odmelek iz Dvorakove »Rusalka« in Smetanovo uverturo k »Libuši«. Posebno so ugajali orientalski plesi iz opere ruskega komponista Glinke »Ruslan in Ljudmila«. Tu je bil orkester zlasti temperamenten in precizen. Kot solist je nastopil g. Križaj. Bil je vseskozi izrazit in čustven. To, česar nismo bili med sezono pri njem toliko vajeni, nam je pokazal na tem koncertu v vse hvale vredni meri: s svojim bogatim in lepim glasom je razval zelo eknomsko. Znal ga je zažraviti v rahlem pianu in v ariji Kečala (Prodana nevesta) je drhtel v izborni interpretaciji prikrit in ljubezniv humor. Zapel je nadalje odmelek »Tannhäuserja«, »Rusalka« in F. S. Vilharja že čisto popularni pesmi »Ukazi« in »Mornar«. Žel je mnogo odobravanja in prejel venec. Prijetno

iznenadenje nam je povzročil izborni kvartet, ki ga je nedavno spravil na noge g. dr. Pavel Kozina. V soboto nam je zapela ta četvorica, sestojeca iz gospodov dr. Kozina, Drmelj, Završan in Kragelj, tri kvartete: V. Mirka »Na trgu«, E. Adamiča »Vasovalca« in V. Parme »Hej, fantje, kje ste?« Izražanje je bilo izredno fino, prepojeno s krasno karakteristiko. Gospodje pojo s toliko lahkoto in rutino, da ne čutimo v njihovem petju več tehniških težkoč, temveč sledimo samo njihovega sladkemu in lahkemu pripovedovanju. Mirkova pesem, zložena na besede pokojnega Ketteja, je resna umetnina najboljših kvalit. Adamičev »Vasovalec« je istotako dobro uspele delce, ki ga prepaja korajžen fantovski humor. Se več humorja tiči v Parmovi pesmi »Hej, fantje, kje ste?« Na videz lahka, a za izvajanje zelo komplicirana in težka pesem, pisana prvotno za možki zbor, je publiki zlasti ugajala. Kvartet jo je odpel vsemi težkočami igraje. Poleg teh popolnoma uspešnih točk je pokazal društveni zbor pod vodstvom pevovodje g. A. R. Ravnika jasno stremenje po napredku. Proizvajal je težje kompozicije. Pokazalo se je, da ženski zbor vendar še ni za javne nastope. Skladba L. Hudovernika »V celici« je prišla do veljave samo v basovskem samospetu, ki ga je pel g. Križaj. Sicer ni bila med drugim spretno aranžirana. Koncert je predolgo trajal, dasi je bil večer domač in animiran. P.

Katastrofa parnika »Empress of Ireland«.

London, 30. maja. Agent Canadian-Pacific družbe Mac Williams v Fatherpointu opisuje sledeče katastrofo: »Empress of Ireland« je pisal in izkrcal v Fatherpointu svojega pilota v petek zjutraj ob pol 2. Bila je gosta megla. Ob eni uri petdeset minut me je zbudilo S. O. S. zvonjenje zvonca na mojih vratih. Ko sem hitel iz stanovanja, mi je neki Marconijev telegrafist obvestil, da se »Empress of Ireland« potaplja, ker ga je neka druga ladja na levi strani poškodovala. Vodja Marconijeve postaje je obvestil vladni ladji »Heureka« in »Lady Evelyn«. »Heureka« je takoj odplula na kraj nesreče, »Lady Evelyn« nekoliko pozneje. Skozi teleskop sem videl obe vladni ladji, devet reševalnih čolnov, v bližini pa parnik za prevajanje premoga. Ob treh zjutraj je dospela »Heureka« v Fatherpoint. Imela je na krovu 32 rešenih, med temi več ranjenecv, in par mrtvecev. Prizori na »Heureki« so bili zelo razburilivi. Agent Canadian družbe je naročil potrebne vozove ter telefoniral po zdravniško pomoč. Ob 4. zjutraj je priplula »Lady Evelyn« z nekaterimi rešenimi in mrtveci v Rimonski. Med rešenimi je kapitan Rendal. Večina rešenih je bila skoraj naga in je morala zelo trpeti v jutranjem mrazu, ki je znašal 36 stopinj Fahrenheita. Ob šestih deset minut je počasi priplul norveški parnik »Storstad«. Njegov sprednji del je bil razbit; vendar pa je lahko sam plul v Quebec. Tudi ta je vozil več rešenih in mrtvih.

London, 30. maja. Ladijski zdravnik Grant pripoveduje: Predno sta ladji trčili, je stal kapitan Rendal na poveljniškem mostu ter vodil manever, da se izogne parniku »Storstadu«, ki se je nepričakovano prikazal. Skušali so spustiti v morje čolne na desni strani ladje. Prvi čolni so dosegli vodo, pa so se prevrnili. Na levi strani je padlo več čolnov na krov ter ubilo več oseb, med temi prvega častnika Steeleja. Moštvo je ostalo v redu na svojem mestu. Da se je ladja popolnoma potopila, je preteklo 17 minut. Le par pasažirjev je moglo dobiti reševalne pase. Skoro vsi so morali v nočni obleki v ledenomrzlo vodo. Več sto oseb se je držalo ob strani ladje, dokler se ta ni potopila. Drugi so plavali okoli ladje. Reševalni čolni »Storstada« so bili kmalu polni. Sto in sto oseb je pomrlo, ne da bi se jim moglo pomagati. Samo pet čolnov »Empressa« je srečno odplulo. Mnogo ljudi ni moglo priti iz kajut. Dve deklici v starosti sedmih in desetih let sta priplavali do »Storstada«, tretja sestra in oče sta utonila. Neki drugi otrok je pripovedoval: »Oče me je prinesel na krov. Ko je skočil v vodo, sem padel iz rok. Plaval sem do kosa lesa, na katerem sem se držal, pozneje sem priplaval do čolna.« Neka oseba, ki se je rešila, je videla igralca Irvinga na koridorju. Pozval ga je, naj hiti. Irving je vsled prehudega gibanja ladje padel v vrata kabine in je zelo kravrel. Njegova soproga ga je objela, vendar pa se mu je posrečilo, da ji je dal reševalni pas ter jo spravil na krov. Tesno objeta sta se potopila z ladjo.

Quebec, 30. maja. Snoč ob trideset na osem je dospelo sem 396 oseb, ki so se rešile s »Empressa«, in

sicer 29 pasažirjev prvega in drugega razreda, 101 pasažir tretjega razreda in 237 mornarjev. 37 bolnikov in ranjenecv je še v Rimonskiju. 954 oseb je utonilo. Iz Rimonskija poročajo, da kapitan Rendal umira.

Razne stvari.

* Izumitelj žarnice umrl. Sir William Swann, ki je pred Edisonom izumil električno žarnico, je umrl v Londonu v starosti 87 let.

* Velika sleparija. Iz Petrograda poročajo: Ravnatelj taškentske filialke sibirskih železnic Aronson je bil aretiran, ker je poneveril 400.000 rubljev.

* Nesreča na morju. Iz Novega Yorka poročajo: Na obrežju Južne Karoline so našli ostanke ladje. Menijo, da so to ostanke parnika »Luckenbacha«, ki je vozila fosfat iz Tampe v Baltimore. Utonilo je 28 oseb moštva.

* Nuna ušla s korporalom. Lvovski »Wiek Nowy« poroča: V vojaški garnizijski bolnišnici v Lvovu strežijo nune iz samostana »Rodbine Marije«. V poslednjem času je bila tam tudi sestra Marija Najewska iz Poznania. Mlada, 29letna nuna, čeprav je že storila višje obljube reda, s katerim se je zavezala, odpovedati se vsemu posvetnemu razkošju, se vendar ni mogla ubraniti ljubezni. V bolnici je spoznala korporala, ki je bil bolan. Ko je ozdravel, je odšla z njim. Korporal, ki je doslužil, je slekel vojaško suknjo in zdaj doma kmetuje. Zdej gre za poroko.

* Ljubezen — nevarno podjetje. V Los Angeles se je vršil zanimiv proces. Neka vdova je tožila zavarovalnico za izplačilo zavarovalnine po svojem možu v znesku 250.000 K. Zavarovalnica pa ni hotela plačati, ter je navedla čuden vzrok. Mož dotične žene je svojas sporočil zavarovalnici, ko se je zavaroval, da ni uslužben pri nobenem podjetju, pri katerem bi bil lahko izpostavljen nevarnosti. Toda ta mož je imel izvenzakonsko ljubavno razmerje z nekim dekletom, ki ga je nekega dne ustrelila. Zavarovalnica pravi, da vsled tega noče plačati zavarovalnine, ker ustreljeni ni povedal resnice. Njegovo ljubavno razmerje ga je namreč izpostavljalo nevarnosti. Sodišče je oprostilo zavarovalnico.

Telefonska in brzojavna poročila.

Krasen shod slovenskih štajerskih obrtnikov v Ljutomeru. — Zahvala dr. Kukovcu. — Obsodba klerikalne protibobrtniške politike.

Ljutomer, 2. junija. Na včerajšnjem velikem obrtniškem shodu spodnještajerskih slovenskih obrtnikov je bilo zbranih nad 300 obrtnikov s Spodnjega Štajerskega. Na shodu so govorili gg.: Horvat, Zupanc, Franchetti, Vald, Rebek in deželni poslanec gosp. dr. Kukovec. Sprejeta je bila resolucija proti nastopu slovenskih klerikalnih poslancev v štajerskem deželnem zboru proti koristim obrtnega stanu. Deželnemu poslancu dr. Kukovcu so izrekli zbrani obrtniki z navdušenimi ovacijami svojo najtoplejšo zahvalo za njegov možati nastop v štajerskem deželnem zboru v prid obrtnemu stanu. Zahvala je bila soglasno sprejeta.

Klerikalni poslanci se niso upali blizu, če tudi so bili nalašč za ta dan sklicali v Ljutomer svoje strankarsko politično zborovanje. Verstovšek, ki skuša svoje zmognosti v denuncijanstvu, je imel slabo vest, zato jo je kar na tihem popihal po klerikalnem shodu iz Ljutomera, kar je izzvalo med udeležniki obrtniškega shoda splošno veselost.

Zahvala se je izrekla tudi senatnemu predsedniku, bivšemu poslancu dr. Ploju, ki je vsikdar energično zastopal koristi obrtnikov.

Predsedstvo shoda je poslalo nadalje na namestništvo oster protest, ker ni odposlalo na ta shod svojega zastopnika, dočim to stori vsikdar pri vsakem bojnem zborovanju spodnještajerskega nemškutarskega obrtniškega.

Po shodu je bil pri Kukovcu skupen obed, na katerem so izpregovorili napitnice gg.: Zadravec, dr. Kukovec, dr. Koderman, Zupanc, Franchetti in Rebek.

Popoldne se je vršil sestanek zaupnikov narodne stranke, ki je silajno uspel. Včerajšnji dan je bil za narodni življenj v Ljutomeru in sploh na Spodnjem Štajerskem velikega pomena ter bo rodil mnogo uspeha.

Zakon o razbremenitvi sodišč. Dunaj, 2. junija. Vlada uveljavlja § 14. zakon o razbremenitvi sodišč. Osobito določa ta zakon, da bodo pri zbornih sodiščih odslej sodili v civilnih pravnih do 2500 K posamezni sodniki, ne več kolegiji sodnikov. —

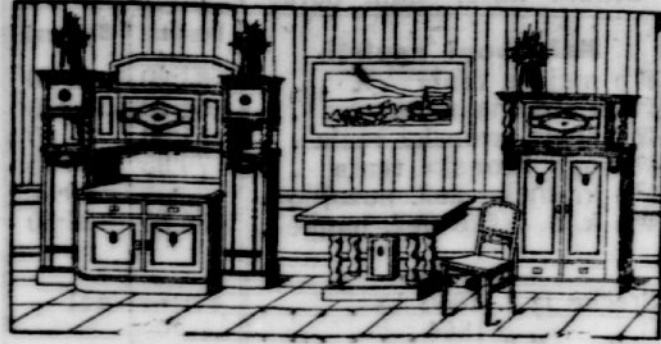
Za pisarne
se oddajo takoj ali pozneje
2-3 elegantne velike sobe
sredi mesta.
Kje, pove upravništvo »Slov.
Naroda«.

Najcenejši nakup
otroških vozičkov
pri trdku
J. Pogačnik
Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18.
Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zenske pri motitvah (za-
stajanje krvi) ne
jemlje kroglic, tablet, praška, čaja brez
vrednosti. Moje prijetno zauživanje,
preizkušeno, zajamčeno, sredstvo
pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim
prostov. zahv. pisma. Velika škatlja
K 485 pošt. prosto. Diskr. dopušlja
dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83
Niederlausitz.
Na željo se dopolnje iz dnevne ali budimpe-
tanke razpisilajnice, zatorej carinske neprilike
izključene.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna soba,
orehov ali hrastov les
K 350—.

Jamči se za solidno delo.
Cene konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Lopa, opremljena
soba
na ulico se takoj odda na Frana
Jožeta cesti št. 16, II. nadst.,
desno.
Sprejme se takoj za novo delo
4 dobro izurjene
čevlarske pomočnike
Plača po dogovoru.
Anton Lesjak
čevlarski mojster, Novo mesto, Dol.

Edina primerak
tovarna dvokoles
„TRIBUNA“
Gorica, Tržaška
ulica št. 26, prej
plovbar Gorjup.
Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih
in kmetijskih strojev, gramofonov, orke-
strijonov itd. itd.
F. BATJEL
Gorica, Stolna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Lepo letno stanovanje
z več sobami, meblirano, z uporabo
vrta, se odda. Ogledati se prosi v
četrtki ali nedeljo. — Več se poizve
pri posestnici Franji Keber. Tacev pod
Smarno goro (postaja Vižmarje). 2091

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.
Priporoča se
solidna tvrdka **modni salon**
damskih in otroških slamnikov v najnovejših
oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.
Marija Götzl Ljubljana,
Židovska ulica št. 8.
Zunanja naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

X Najfinejše rokavice
pravi francoski parfumi
in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti.
Za obila naročila se priporoča
Otilija Bračko
Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Hotel „LLOYD“
z restavracijo in najlepšim vrtom
priporoča p. n. slavnemu občinstvu
Karol Zausen, hotelir, Sv. Petra cesta št. 7.
Sprejemajo se tudi vedno ukaželjne gospice za pouk v kuhni.

Podpisani si dovoljujem slavn. občinstvu vljudo naznanjati, da sem
prevzel in da otvorim na binkoštno nedeljo staroznano
gostilno pri „Sokolu“
Nadvojvode Friderika cesta št. 4
(prej Gruberjeva cesta)
ki jo je pred 40. leti ustanovil moj pokojni oče.
Točill bodem samo izborna pristna vina in sveže pivo ter postregel
z dobro domačo kuhinjo.
Sprejmejo se abonenti na hrano, ki se oddaja tudi na dom po
zmernih cenah.
Kegljisce — 25 m dolgo — je cenj. gostom na razpolago ter se odda
za posamezne dni v tednu.
Priporočam se za obilen obisk.
Z velespoštovanjem
Ivan Mehlč.

PALMA
perot pešca.
PALMA

KINTA
KOL
so splošno priljubljeni
ker so nedosežni v
teku in tpežnosti.
Blagovolite si jih
ogledati ali zahte-
vajte cenik.
Karel Čamernik & Ko.
Specijalna trgovina s kolesi, av-
tomobili, motorji in posam. deli
Mehanična delavnica in garaža
Ljubljana
Dunajska cesta št. 9—12.

Za vroči letni čas
so najboljše obleke iz
angleškega „Fresco“ in japonske svile „Chantung“.
Josip Rojina, krojač, Ljubljana.

Preselitev trgovine.
Slavnemu p. n. občinstvu vljudo naznanjam, da sem
preselil trgovino s pletarskimi izdelki, Florijanska ulica 22
na Stari trg št. 28.
Tem potom vljudo naznanjam, da imam v zalogi vsako-
vrstne košarice za rože, ročna dela, poštvalne
kovčuge, sobno in vrtno pleteno pohištvo i. t. d.
Sprejemam vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila točno
in po nizki ceni.
Franco Janež
pletarski mojster, Ljubljana, Stari trg št. 28.

Najboljše švicarske vezene.
A. ŠARC
last. Jadviga Sarc
Ljubljana, Selenburgova ulica 5.
Največja izbira namiznih garritur.
Najboljše platno v vseh širjavah.
Perilo za dame in gospode po meri.

Motorno kolo
6 HP (Neckarsulm), z dvojno prestavo,
s stranskim sedežem za dve osebi,
jako fin, skoro nov, se ceno pred.
Vpraša se pri A. Fortič, mestni
strojnik, Kleče pri Ljubljani (mestni
vodovod). 2088

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt s manjšajočimi se
12 vplačili.

„SLAVIJA“
vzajemne zavarovalna banka v Pragi.
Reservni fond K 60,700-720-10 — kapitalsno odločeno in kapitalizirano K 120,000.304-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vse poslovanje deluje
čigar pisarne so v
lastne banke in v
Generalno zastopstvo v Ljubljani
v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljše sloves, koder posluje.
Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!